ҮНДЭР ШАГНАЛДА ХҮРТЭГШЭДТЭ АМАР МЭНДЭ!

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар хүдөө ажахын ургамалай, шэнииисэ, хара таряа, гэршүүхэ болон тэжээлэй ургамалнуудай баян ургаса абажа, гүрэндэ ехээр тушааһайнь, оньһото техникые бүтээсэтэйгээр ашаглаһанайнь түлөө Буряада АССР-эй нимэ хүнүүд орден, медальнуудаар шагнагдаба.

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР

Бадиев Александр Алексеевич — КПСС-эй Зэдын райкомой нэгэдэхи секретарь.

Власов Савелий Иванович—Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой тракторист.

Добрынин Иван Борисович—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина» колхозой тракторист.

Каленов Василий Павлович—Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой бригадир.

Савельев Григорий Петрович—Бэшүүрэй аймагай «Рассвет» колхозой бригадир.

Тютрн Николай Григорьевич — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ.

Хомутв Борис Павлович—Зэдын аймагай Борьёогой совхозой директор.

Цоктов Жамсо Гомбоцыренович—Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой звеньевод.

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Ангархаев Буда Дабаевич—Бэшүүрэй аймагай хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин начальник.

Аюшеев Базаржап Жанчипович — Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой кукурузовод-механизатор.

Батуев Доржо Нурбуевич—Улаан-Үдын аймагай «Улаан Оронго» колхозой тракторист.

Белоусов Петр Павлович—Яруунын аймагай «Дружба» колхозой тракторист-комбайнер.

Васильев Николай Тимофеевич — Загарайн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой бригадир.

Воронов Даниил Емельянович — Кабанскын аймагай Кабанскын совхозой тракторист.

Гомбоева Санжа Урбагаевна—Баргажанай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой трактористка.

Гумпылов Дашажап Тапхаевич — Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой комбайнер.

Дамдянов Доржо Чоёнович—Зэдын аймагай Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой бригадир.

Дамшаева Гыма Цыреновна —Хоринн аймагай Чисаанын совхозой трактористка.

Дубкова Тамара Федоровна—Кабанскын аймагай Шергинскэ совхозой главна агроном.

Емельянов Емельян Павлович — Улаан-Үдын аймагай «Советская Россия» колхозой комбайнер.

Зайцев Иван Петрович—Зэдын аймагай Борьёогой совхозой главна агроном.

Иванов Ефим Васильевич—Мухар-Шэбэрэй «Искра» колхозой түрүүлэгшэ.

Иринчеев Николай Будеевич — КПСС-эй Улаан-Үдын райкомой нэгэдэхи секретарь.

Калашников Кондрат Афанасьевич —КПСС-эй Бэшүүрэй райкомой нэгэдэхи секретарь.

Карпов Владимир Иванович—Кабанскын аймагай Шергинскэ совхозой директор.

Кожевников Иннокентий Демьянович—Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозой бригадир.

Колмаков Василий Иннокентьевич —Баргажанай аймагай Баргажанай совхозой луговод.

Копылова Аполинария Харитоновна—Улан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой агроном.

Машев Гонгор Дылыкович—Зэдын аймагай Оёорой совхозой комбайнер.

Мелентьев Василий Васильевич—Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхозой бригадир.

Плюснин Демид Ефимович—Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозой директор.

Потеталов Александр Романович—Зэдын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Ревенский Иван Кириллович—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой тракторист.

Сорковиков Георгий Иннокентьевич—Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой бригадир.

Сумнков Минай Панкратович — Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой механик.

Тарикановский Сергей Федорович —Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговод.

Таханов Санжа Задагаевич—Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой бригадир.

Ткачев Степан Васильевич—Бэшүүрэй аймагай Бэшүүрэй совхозой комбайнер-тракторист.

Ткачев Тарас Макарович—Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Хорошиих Николай Николаевич — Мухар-Шэбэрэй аймагай хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин начальник.

Шаманов Иннокентий Иванович—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец» колхозой главна агроном.

Шатов Александр Алексеевич — Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхозой түрүүлэгшэ.

Шишмарев Анатолий Николаевич —КПСС-эй Хяагтын райкомой нэгэдэхи секретарь.

Матофонов Анатолий Иванович — Яруунын аймагай Нарһатын совхозой тракторист.

Митрофанов Тимофей Фирсанович —Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой тракторист.

Николаев Владимир Данилович—Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой главна агроном.

Носков Лука Фадеевич—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец» колхозой бригадир.

Одношивкин Алексей Григорьевич —Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой тракторист.

Очиров Андрей Доржиевич—Зэдын аймагай «Мир» колхозой бригадир.

Парфенов Влас Прокопьевич — Улаан-Үдын аймагай Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын механизатор-кукурузовод.

Парьянов Саян Санданович—Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой главна агроном.

Пелихов Николай Андреевич — Яруунын аймагай «Дружба» колхозой түрүүлэгшэ.

Пермяков Илья Игнатович—Кабанскын аймагай Шергинскэ совхозой тракторист.

Плюснин Иван Иванович—Зэдын аймагай «Октябрьский» совхозой комбайнер.

Прадед Юрий Михайлович—Бэшүүрэй аймагай «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэй главна инженер.

Раднаев Жамсо Бубеевич—Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой шофер.

Ревенский Сидор Григорьевич—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина» колхозой түрүүлэгшэ.

Рипп Вильгельм Самуилович—Кабанскын аймагай Шергинскэ совхозой главна инженер.

Рыжков Федор Максимович—Хяагтын аймагай Ехэ-Нугын совхозой тракторист.

Сазонов Евлампий Яковлевич — Улаан-Үдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Сакуев Александр Иванович —Кабанскын аймагай Оймorой совхозой тракторист.

Сапрыкин Петр Михайлович—Мухар-Шэбэрэй аймагай хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин главна агроном.

Смолин Иннокентий Григорьевич—Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой комбайнер.

Софьин Михаил Андреевич—Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой кукурузовод.

Телешев Анатолий Спиридонович — барилга-хабсаралгын «Бурводстрой» управлениин Кабанскын участогай ахалагша тракторист.

Ткачев Алексей Андреевич —Бэшүүрэй аймагай «Рассвет» колхозой тракторист.

Унич Станислав Дмитриевич—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой главна агроном.

Федотов Никифор Захарович — «Бурятцелинстрой» трестын Мухар-Шэбэрэй барилга-хабсаралгын № 4 управлениин бригадир.

Филиппов Лазарь Семенович—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой комбайнер.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Агафонов Иван Романович—Хяагтын аймагай «Родина» колхозой түрүүлэгшэ.

Алексеев Трофим Михайлович — Бэшүүрэй аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Ангаскиев Шагдыр Дашеевич — Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхозой тракторист.

Андреев Абрам Халмактанович — Хоринн аймагай хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин главна агроном.

Аюшин Морхони Загаевич—Баргажанай аймагай Аргадын совхозой тракторист.

Базаров Жалсарай Базарович — Загарайн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой луговод.

Балаганов Амагалон Ринчинович — Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой луговод.

Бандеев Дамба Намсараевич—Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой бригадир.

Барабанщиков Георгий Михайлович —Хяагтын аймагай Хүдэриин совхозой тракторист-машинист.

Баранов Михаил Петрович—Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой тракторист.

Батурин Владимир Алексеевич — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой бригадир.

Батурин Иван Самуилович—Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхозой тракторист.

Бельский Иван Иванович—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой комбайнер.

Березкин Иван Григорьевич—Кабанскын аймагай Кабанскын совхозой механизатор.

Бухольцев Афанасий Петрович — Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой тракторист.

Буянов Владимир Гаврилович — Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой түрүүлэгшэ.

Валиев Гайса Галимович—Хяагтын аймагай Ехэ-Нугын совхозой тракторист-машинист.

Ванданов Ширап Шагдурович — Захаминай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой механизатор.

Гомбоев Сырен Доржиевич—Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой луговод.

Гырылов Даши-Доржи Петрович—Зэдын аймагай Боргойн совхозой тракторист.

Доржиев Цырен-Даши Доржиевич —Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой директор.

Думнов Епифан Сергеевич—Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Жанаев Дамба Абидуевич—Хоринн аймагай Чисаанын совхозой главна инженер.

Жаргалов Сандак Базарович—Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Жигжитов Дымчик Цыбжитович—Хоринн аймагай Үдын совхозой тракторист.

Залуцкий Николай Николаевич — Кабанскын аймагай Байгалай совхозой отделение эрхилэгшэ.

Залуцкий Сергей Алексеевич—Кабанскын аймагай Байгалай совхозой отделение эрхилэгшэ.

Засухин Петр Инокинович—Прибайкалиин аймагай «Путь к коммунизму» колхозой токарь.

Кавелин Михаил Поликарпович — Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Коренев Александр Николаевич — Кабанскын аймагай Байгалай совхозой тракторист.

Кравцов Семен Иванович—Мухар-Шэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Краснопеев Георгий Алексеевич—Хоринн аймагай Дээдэ-Тальцын совхозой тракторист-бульдозерист.

Крылова Ксения Самуиловна—Бэшүүрэй аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Кудинова Нина Иосифовна—Хяагтын аймагай «Пограничный» совхозой бригадир.

Лаксанова Цыден-Еши Тогочиевна —Сэлэнгын аймагай Химнын совхозой трактористка.

Малыгин Николай Иванович — КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой нэгэдэхи секретарь.

Мансуровский Георгий Михайлович—Хяагтын аймагай «Родина» колхозой главна инженер.

Массович Хая Борисовна—Бурядай «Сортсемовощой» бэлэдхэлэй пунктые даагша.

Халиулин Фаузят Гафьятович—Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой тракторист.

Хребтов Николай Степанович—хүдөө ажахын туршалгын станциин таһагые даагша.

Цыбиков Цырен Очирович—Мухар-Шэбэрэй аймагай ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Цыденов Цыремпил Цыденович — Захааминай аймагай «Красный Октябрь» колхозой тракторист.

Черных Сергей Кириллович — Улаан-Үдын аймагай «Авангард» колхозой комбайнер.

Шалангов Анатолий Георгиевич—Кабанскын аймагай Байгалай совхозой директор.

Шестаков Георгий Степанович — Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Шитин Захар Григорьевич—Загарайн аймагай «Гигант» колхозой тракторист.

Щербаков Николай Николаевич — Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Эрдыниев Хубулей Ринчинович—Баргажанай «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэй слесарь.

Юмсунов Нимажап Будатарович—Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой түрүүлэгшэ.

Юринский Геннадий Ефимович — Кабанскын аймагай хүдөө ажахын управлениин главна инженер-механизатор.

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

«Ажалай Улаан тугай» орденоор шагнагдаһан, Зэдын аймагай Оёорой совхозой комбайнер Г. Д. МАШЕЕВ.

«Ажалай Улаан тугай» орденоор шагнагдаһан, Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой бригадир С. З. ТАХАНОВ.

«Ажалай Улаан тугай» орденоор шагнагдаһан, Кабанскын аймагай Шергинскэ совхозой главна агроном Т. Ф. ДУБКОВА.

«Ажалай шэн габьяатай түлөө» медаляар шагнагдаһан, Яруунын аймагай «Победа» колхозой тракторист-комбайнер Г. Г. ЖАМБАЛОВ.

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! 43-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 155 (11141) | 1966 оной июлиин 1, пятница | Сэн 2 мүнгэн

ТҮРГЭНӨӨР, ШАНАРТАЙГААР НООҺОЁ ХАЙШАЛАЯ!

УРМАТАЙГААР

ЗЭДЭ. (Телефоноор абтаба). Манай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Гэгээтэ нютагта нооһо хайшалалгын нэгэ пункт түхеэрэгдэһэн. Ажаллаһаар хэдэн үдэр болообди. Ахалагша хонишод Цырен-Доржо Ринчинов, Радна Ванжилов гэгшэдэй, хамта гурбан отарын хонидой нооһо хиргагдажа дүүрэһэй.

Пунктдамнай хорин хайшашан хүдэлдэг юм. Нооһо хайшалалгада нютагаймнай найман жэлэй һургуулиин һурагшад, мүн гэрэй эзэн эхэнэрнүүд хабаадалсажа байна. Һаяар арбан хоногой дүн гаргагдаха. Мүрысөөнэй дүнгөөр 300 хониһоо дээшэ хайшалһан хүнүүд ажалай нэмэлтэ түлөөһэ мүнгөөр абаха гуримтай.

Манай колхоз хони олоор үсхэбэрилдэг. Энэ шухала һалбариһаа олзо доход ехээр оруулхын тулада хонишод оролдоно. Зунай чогоон дээрэ хонидоо һайнаар бэлдээжэ, нооһыень түргөөр хоорүүлжэ, шанартай продукци гүрэндэ тушааха хүсэлтэй. Мүн бидэнэрые пункт дээрэ ажаллажа байхадаа, шанарай түлөө тэмсэгшэбди. Хүн бүхэн ажалаа бүтээсэтэйгээр эмхидхэхынгээ хажуугаар граммшье нооһо хонидто үлөөхэгүй, шанартайгаар хайшалан абахын хойноһоо оролдоно.

М. БАДМАЖАПОВА,
Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Гэгээтын пунктын тоо бүридхэгшэ.

АТТЕСТАДТАН — АЖАЛ ДЭЭРЭ

Мүнөө хаа хаанагүй дунда һургуулида һуралсажа ябаһан хүбүүд, басагаднай шалгалтаяа үгэжэ, болбосоролой аттестат абаба. Тэдэнэй заримашынь түрэл колхоздоо үлэжэ, парти, правительствын хараалһан табан жэлэй асари ехэ түсэбые бэелүүлэлсэхэ зорилго урдаа табиба. Энэнь үгаа һайшаалтай, урма зориг бадаруулма залуушуулай үүсхэл болоно. Манай корреспондент Баргажанай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо хонходожо, «бүхы классаараа түрэл колхоздоо үлэе» гэһэн үүсхэл гаргаһан Баян голой дунда һургуули дүүргэгшэд мүнөө ямар ажал хэхээ байна хаб гэжэ һонирхоһон байгаа.

Колхозой правлениин түрүүлэгшын орлогшо Б. Г. МОНТОЕВ дээрэ дурсагдаһан асуудалда иигэжэ харюусаа:

— Манай колхоздо үлэжэ, ниитын хэрэгтэ хубитала оруулалсахые хүсэгшэд, хамтадаа арба гаран һурагшад һаяхан болбосоролой аттестат абамсаараа, «Маанадта хүдэлмэри үгыт!» гэһэн асуудалтайгаар бидэндэ хандаһан юм.

Колхозой правлени залуушуулай һайн һайхан үүсхэл дэмжэн, эдэнэрээ хони хайшалалган дээрэ эльгээхэ гол сээбди. Мүнөө эдэнэр Дахино, Сэлир гэжэ нютагуудта хамтадаа 10—15-аад хүн хони хайшалжа эхилээ. Тэдэнэй дунда үнгэрэгшэ жэлдэ 1000 гаран хонинной «дэгэл» богони болзорто «тайлаһанайнгаа» түлөө «хониной нооһо хайшалалгаар колхозой чемпион» болоһон Яков Бадмаев бии. Мүнөө Яков Бадмаев түрүүшын үдэрһөө эрхим амжалта түйлажа эхилээ. Үсэгэлдэр Яков Бадмаев нэгэ үдэр соо 90 хони хайшалһан байна. Мүн Батомунко Доржиев, Бальжин Занаев, Гелия Цыренова гэгшэд тус тустаа 60—70 хони нэгэ үдэрэй туршада хайшалжа, аха нүхэдһөө дутанагүй.

АСУУДАЛ: хониной нооһо хайшалһанай удаа, эдэнэрнай ямар ажалда орохонь бэ?

ХАРЮУ: Хэнэйшье мэдэһээр, хоёрдохи ехэ кампани—үбһэ хуряалгын халуун хаһа орохонь. Тиимэһээ колхозой правлениин шиидхэбэриин ёһоор, эдэнэрнай үбһэ хуряалгын оньһожоруулагдаһан тусхай звено болгогдожо, үбһэ хуряалгада гараха юм. Һүүлдэнь таряа хуряалгада хабаадалсаха болоно. Эдэ хүдэлмэриин дүүрэһэн хойно хүбүүдынь механизаторнуудай курсда эльгээгдэхэ, басагадынь үнинэй дурлал баантай һаалишад, хонишод, малшадта даалгагдажа үгтэхөөр хараалагдана.

Иигэжэ ажалай арюун замда гараһан эдэнэртээ баяр баясхалан хүргөөд, ажалдаа, ажабайдалдаа амжалта түйлажа, арад зондоо магтуулжа яаахыень хүсэе!

РЕПОРТАЖ

«ХУРЯАЛГА» ТҮЛЭГТӨӨ

Хяагтын совхозой түб Хираан-Адаг тосхонһоо арбаад модоной оршондо байрлаһан «Зеленая роща» гэжэ нютагай зоной нэрлэһэн бишыхан һууринда хүрэжэ ерэхэдэмнай, хонидой байрын ута һарабшын дэргэдэ хүнүүд бидэниие угтаба.

Эдэнэр, Хяагтын совхозой Мөөрөөчын отделениин хонишод хонидоо хайшалжа, заб тухагүй байбад.

Электрын элшэ хүсөөр хүдэлдэг хори гаран хайша мэргэжэһэн хүнүүдэй гарта аятайханаар хүдэлжэ, хүбэн сагаан нооһо хүбхытэр эбхэжэ гарана. Хонид халуунда ядалсан тэршэлнэ. Уданшьегүй нэхыһээ һалаһан тэдэнэр мааралдаһаар саашаа талиинад.

— Хайшалдаг агрегаднай ажаллаһаар дүрбэ-таба хоножо байна. Гурбан мянга шахуу хонид нэхыһээ хахасаа. Хайшашан бүхэн үдэртэ 84 килограмм нооһо хайшалха түсэбтэй юм,— гэжэ өөрынгөө даадаг отарын хонидые хайшалуулжа байһан ахалагша хонишон Гуро Доржиевич Чебаков хөөрэнэ.

Үнинэй хонишон Бүүбэй Цырендондокова болон бусадай хажууда залуу хайшалагшад олон: Владимир Бадмаев, Ира Вамбуева, Люда Цыдыпова, тэдэнэй нүхэд бүгэдэ 8—9 классай һурагшад түрэл совхозойнгоо шухала ажал хүдэлмэридэ туһалалсажа байна бшуу.

Хайшалагшад, хонишод, тушаан абагшад, багсалагшад—бүгэдэ тус бүри өөһэдынгөө мэргэжэлээр ажаллажа байха зуураа, нэгэшье һабагша һоёо нооһо гээхэгүй, нарин нягта, сэбэрээр суглуулжа абахые оролдоно.

Машинаар хайшалдаг пункт бүриин дэргэдэ арадай хиналтын группын постнууд, тус бүри гурбан хүнһөө бүридүүлэн байгуулагдаа. Мөөрөөчын пунктын дэргэдэхи арадай хинагшадай постые Пурбо Жигмитов, Хираанай пунктын—Иван Цыдыпов, Хираан-Адагта—Василий Ларионов гэгшэд толгойлно. Тэдэнэр хайшалалгын шанарые шалгадаг юм.

Хираанай хайшалалгын пункт дээрэ энэ үдэр Бүрдэнэй отделениин 8 мянган хонидые хиргажа эхилээд байһан үе байгаа. Мүнөө ахалагша хонишон Дамба Эрдынеевэй отарын хонид хайшалагдана. «Түлгэнүүд юм. Тэдэ түсэбөөр хараалагдаһан нооһон абтахал бэзэ гэжэ һананаб»—гэжэ ахалагша хонишон хөөрэнэ.

Хайшалагшад Екатерина Ревякина, Полина Чегодаева, Дулма Цыбденова, Соня Хайдапова, Геннадий Цыренов болон бусад үдэрэйнгөө даалгабарине һайнаар дүүргэнэ. Хайшалалгын агрегадые даагша механик Чегодаев ехэл сүлөө забгүй ажаллана. Арганьшьегүй. Эндэ хорёод машина үглөөнһөө үдэшэ болотор таһалгаряагүй хүдэлнэхэ юм.

Хүбхынэ хүбэн сагаан нооһон. Энэмнай хонишодой бүхэли жэл соо харууһалан ургуулһан үнэтэ баялиг. Гээлтэ хоролтогүйгөөр, эрхим шанартайгаар энэ «ургасые хуряажа» абахын түлөө Хяагтын совхозойхидой оролдожо байһандань бидэнэр хонишодтой адлихан баяртайбди.

С. КЛИМОВ,
Хяагтын аймагай арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшын орлогшо.
Д. ЦЫБЕНОВ,
манай тусхай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хираанай хони хайшалалгын пункт дээрэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

«ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭРЫЕ» ЖЭЛ БҮРИИН ҺАЙНДЭРЫЕ БИИ БОЛГОХО ТУХАЙ

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум **иигэжэ тогтообо:** «Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр» гэжэ һайндэр бии болгохо.

«Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй үдэрые» жэл бүхэндэ июлиин дүрбэдэхи воскресенидэ һайндэрлэхэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Н. ПОДГОРНЫЙ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1966 оной июниин 29.

Франциин Президентын Советскэ Союзда байһан тухай

ВОЛГОГРАД, июниин 29. (ТАСС). КПСС-эй XXII съездын нэрэмжэтэ Волжско ГЭС-тэ Франциин Республикын президент генерал Шарль де Голль хүрөө. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Волжско ГЭС-тэ тэрээнтэй хамта ерэлсэһэн байна.

ВОЛГОГРАД, июниин 29. (ТАСС). Франциин Республикын президент Шарль де Голль, тэрээнтэй суг ябалсаһан хүнүүд Москва бусахаяа Волгоградһаа мордоо. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин мүн лэ Волгоградһаа гараһан байна.

Франциин президентын хүндэлэлдэ зорюулагдажа аэропортдо хүндэлэлэй харуул табигдаһан байгаа. Франциин болон Советскэ Союзай гүрэнэй гимннүүдэй аялган зэдэлээ.

МОСКВА, июниин 29. (ТАСС). Советскэ Союз соогуур неделиин турша соо аяншалһанайнгаа һүүлээр Франциин президент генерал Шарль де Голль һамгантаяа, суг ябалсаһан хүнүүдтээ хамта мүнөөдэр Волгоградһаа Москва бусажа ерэбэ.

Шарль де Голльтой хамта Ленинград, Киев болон Волгоград ошоһон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин мүн лэ энэ самолёдоор Москва бусаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо М. А. Искендеров, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо В. Н. Новиков болон бусад тусхай тушаалта хүнүүд Шарль де Голлиие, А. Н. Косыгиниие Внуково-2 аэропортдо угтаа.

ДАХЯАД ГАЗАР ХҮДЭЛБЭ

ТАШКЕНТ, июниин 29. (ТАСС). 24 үдэрэй турша соо намдуушаг байһанай (хүсэниинь 4 баллһаа дээшэ гарадаггүй байгаа) һүүлээр, Узбекистанай ниислэлэй түбэй хубида эпицентртэй газар дорохи хүсэнэй дахяад орьёлхые «Ташкент» гэжэ сейсмическэ станци мүнөөдэр тэмдэглэбэ. Нютагай сагаар 13 час 15 минутада таба-зургаан балл хүсэтэйгөөр хоёр удаа газар дорьбоо, нэгэ час дүшэ минутын үнгэрһэнэй һүүлээр долоон балл хүсэтэй дорьбоон дахяад болоо. Энэ хадаа мүнөө жэлэй апрелиин 26-да болежо горитой хохидол ушаруулһан газар хүдэлэлгын һүүлээр табадахяа болоһон дорьбоон юм.

Узбекистанай ниитын гурим сахиха министерствэһээ ТАСС-ай корреспондентдэ иигэжэ мэдээсээ:

— Гэмтэжэ үхэһэн хүнүүд байгаагүй. Городой зүрхэнэй үбшэнтэй хүнүүдтэ медицинскэ туһаламжа үзүүлэгдээ. Газарай хүдэлэлгын эгээн лэ гол дунда байһан хэдэн хүн бэртэһэн байна.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ҮРГЭНӨӨР ТАНИЛСУУЛНА

«Знамя Ленина» колхозой коммунистнууд, колхознигууд КПСС-эй XXIII съездын болон партиин Центральна Комитедэй майн Пленумэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын тула ехэхэн оролдолго гаргажа байна.

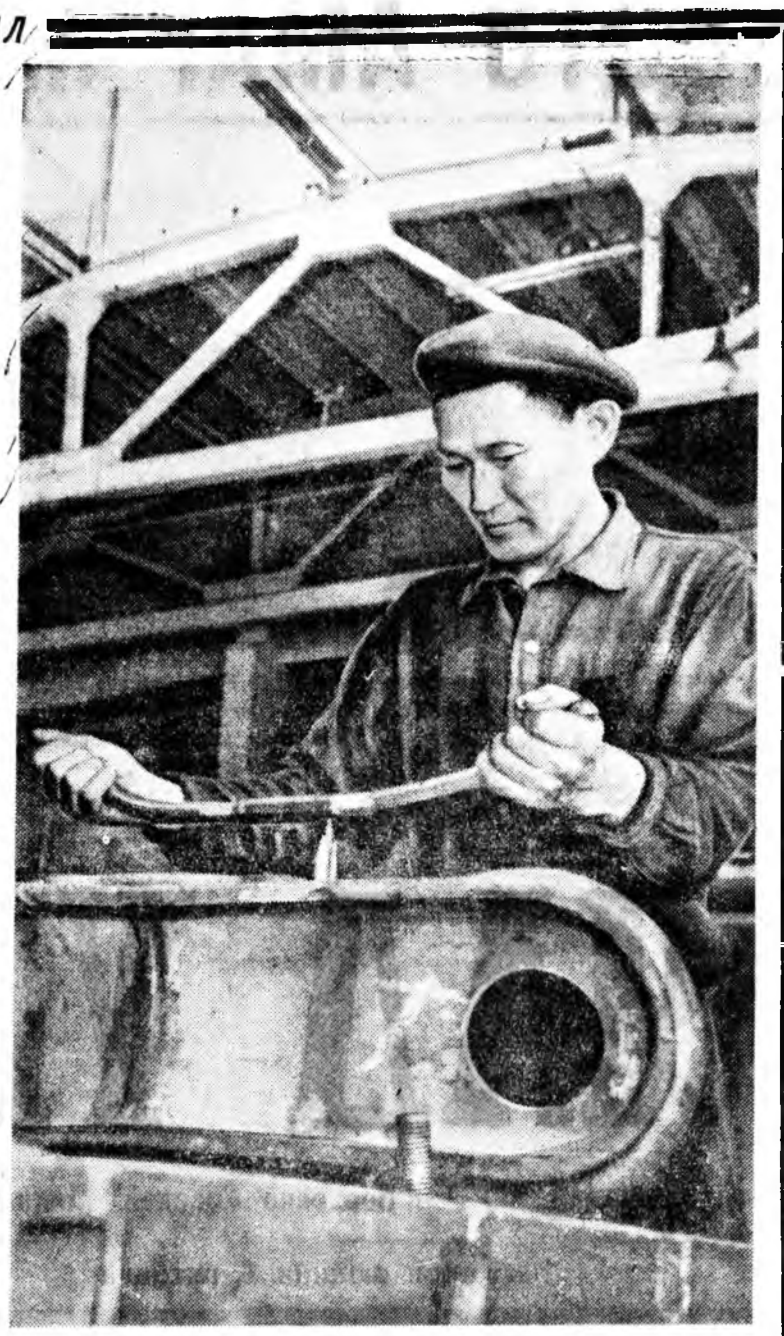
Эдэ шиидхэбэринүүдтэй хүн бүхэниие гүнзэгыгөөр танилсуулха зорилго колхозой партийна организаци урдаа табинхай. Хамта 86 агитатор, 26 лектор ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна. Тэдэнэр үйлэдбэриин участогуудаар, арбаарбан айлнуудаар хубаарилагдаһан хэй. Калиновка тосхоной 8 жэлэй һургуулиин багша нүхэр Литвинцев П. Я. артелиин бригадануудаар ябажа, «Долоон жэлэй дүнгүүд ба шэнэ табан жэлдэ колхозой шиидхэхэ зорилгонууд» гэһэн элидхэл һаяхан хэбэ. Табан жэлэй туршада колхозой ажахын ямараар хүгжэхэ тухай артелиин түрүүлэгшэ Ц. С. Семенов хэдэн лекци уншаба. Табан жэлдэ ямар зорилгонууд табигданаб гэбэл, һү һаалига 2360 центнерээр, мяха абалга 1217 центнерээр нэмэхэ байна. Хониной тоо энэ үедэ 10 мянгаар, эбэртэ мал—300 толгойгоор олошорхо юм.

Тэрэшэлэн Харьяаскиин клубые даагша комсомолец Даша Гармаев, Калиновка тосхоной библиотекарь Мария Позднякова, багша Анна Николаевна Мосорова болон бусад олон агитаторнууд оролдосотойгоор ажаллана.

Мүнөө тус колхоздо табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Гүрэндэ һү худалдаха хахад жэлэй түсэб үни дүүргэгдээд байна. Даабариһаа гадуур үнөө 600 центнер һүн худалдагдаха, хамта дээрээ 4300 центнер болохо юм. Мүн мяха худалдаха түсэбшье дүүргүүтэ болонхой.

Г. ХОГОЕВ.

Мухар-Шэбэр.

КПСС-эй гэшүүн Ганжур Мункуевич Бадмаев Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводто ажаллажа эхилһээр хори гаран жэл боложо байна. Энэ хүмнай ажал хүдэлмэридөө хододоо түрүү ябадаг, механическа цехэй эгээл дүй дүршэлтэй слесарьнүүдэй нэгэн юм. Мэргэжэлдэ һая һуража байһан залуушуул энэ коммунистһаа жэшээ абахые оролдодог.

В. МУЛЛЕРАЙ фото.

ЗУРАГЛАЛ

ДАРХАН СОЛОТОЙЛШИ...

ЛОКОМОТИВУУДТА шухаг хэрэгтэй редукторнууд болон вентиляторнуудай участок. Доржо Данилович Абашеевһээ харюу хүлеэн зогсоноб. Олон жэлэй дүршэлтэй, номгон даруу зантай ахалагша мастер аажамаар тамхилаад, бодолгото болоһонойнгоо һүүлээр толгойгоо өөдэнь үргэжэ, үйлэдбэриин томо гуламтатай анха түрүүн танилсажа байһандал, түрэл цехээ һонюуша нюдөөр хаймадаба.

Аппаратна цехэй ажал хүдэлмэри эгээн эршэтэй түлэг хаһадаа оронхой байба. Үдын забһар болотор олон юумэ хэжэ үрдихэ зорилгоор хүн бүхэн илангаяа абьяастайгаар хүдэлнэ. Туршалгын талмай дээрэ тепловозуудай вентиляторнуудай солгёон огсомоор түршэгэнэхэ абяан дуулдана. Элдэб янзын детальнуудые булад һабараараа бахим шанглаар бажууһан абарга хүсэтэй мосткрануудай хонхонууд таһалгаряагүйгөөр жэнгирнэ. Хаанашьеб пневматическа алхын пулемёт шэнгеэр таршаганаха эли тодоор соностоно. Электро-гагнууриин гал ошонууд эндэ тэндэ нюдэ һаргаан сахилна.

Бодолгото болоһоной тэмдэг мастерай шарайһаа удаан саг соо гаранагүй. Тэрэ ухаан ойндоо олон юумэ шэбшэнэ хэбэртэй. Тиинибшьегүй яалай—цехэй ажал дэлгэр ба орёо.

«Хэн тухай һайн үгэ хэлэжэ танда дурадхабални дээрэ гээшэб? —гээд Доржо Данилович нам тээшэ гэнтэ эрьен хараба. —Бэрхэшүүл олонтойбди. Хараалагдаһан графигаа холо ахин гаранхайбди. Халаанайнгаа даабариие ехэнхи зон дүүргэнэ. Харагты, тэрүү тэрэ вентиляторнуудай участок дээрэ комсомолой гэшүүн Борис Очировай эршэмтэй бэрхээр хүдэлжэ байхые. Энэ нүхэрнай эрхим ажалаараа залуушуулай дундa илангаяа шалгарна. Ухаамгай һонор, шамбай солбон, урагшаа һанаатай гээшэнь ушаргүй. Коммунис ажалай ударник. Борис тухай бэшээл һаатнай зүйтэй бэшэ гү?

Хорёод наһатай энэ хүбүүн ядарал, уйдхар яһалаханаар амсажа, эрэ боложо тэнжөө юм.—гээд һанаанда абтангяар ахалагша мастер нэмээбэ. — Балшар багадаа аба, эжыһээнь таһаржа үншэрөөд, хүүгэдэй гэртэ хүмүүжүүлэгдэһэн байна. Удаань ФЗУ дүүргээд, манай заводой слесарь болоо. Хүдэлжэ эхилһэн сасуугаа заводойхидой халуун анхаралда хүртэжэ, эрхим бэрхэ нүхэдэй түрүү зэргэдэ жагсаа. Мүнөө үдэшын һургуулида һуралсажа, 10-дахи класс түгэсхэхэеэ байна».

Комсомолой райком соо үнэхөөрөөл энэ хүбүүн тухай магтан хэлсэжэ байһые гэнтэ һанаандаа оруулжа, ахалагша мастерта дуулгабаб.

«Ухайш даа! Эрхим лэ слесариие олобо гээшэт... Уулзагты... Борис наашаа»,—гээд Доржо Данилович, эсэгэ мэтэ энэрхы омогоор энеэбхилжэ, сэнхир комбинезон үмдэнхэй, шаб гэмэ бэетэй шумууһан хүбүүе дуудаба.

Борис тэнюун даруугаар мэндэшэлэлсэн танилсаад, ажаллажа байһан участок руугаа үрибэ: «Хүдэлмэриимнай ошожо харахадатнай болохо. Юун гэжэ өөр тухайгаа хөөрэхэ бибдаа. Бригадынхидтаймнай золгогты».

Коммунис ажалай ударник, бригадир Павел Мясников түрүүгэй хэдэн шираг задарюун хүбүүд үрэмдэлгын зэмсэг, тулхюур, алхануудые баринхайнууд, эрьехэшье забдагүй хүдэлжэ байба.

Борис участогтаа ерэмсээрээ, «ВЛ-60» гэһэн биргэ тэмдэгтэй шэнэдхэгдэһэн электровозой вентиляторай мөөрые туршалгын стендэ агшан зуура тодхожо, электрокнопко дараадхиба. Мөөр айхабтар хурдаар тэршэгэнэсэ эрьелдэн, Борисай толгойн һамбай үһэнэй арбайн хиисэтэр һэбшээлбэ. Борис тэрэниие дары түргэн аалидхаад, рейсмусээр шанар шэнжэ, техническэ гүрим ёһыень мэргэн бэрхээр шалгаһанайнгаа удаа: «Еһоорхон мөөр болоо», —гээд баяртайгаар миһэрэн, эрхы хургаа ёдойлгобо. Нүхэдынь баран: «Шиниимнай бүтээһэн хэрэг хэзээ бирагүй байгша һэм!»—гэлдэжэ, хоолой ниилүүлэн дарьяна.

Бригадир Павел Мясников Борис Очиров тухай халуун дуратайгаар хөөрэжэ үгэбэ.

«Боря — бригадымнай эгээн залуу гэшүүн. Хэһэн ажалаарнь омогорхонгүй байхын аргагүй. Эдэбхи үүсхэл ехэтэй нүхэр. Гарайнь уран, хурдан гээшэ айхабтар. Үгтэһэн даабариие заатагүй тоб байса дүүргэдэг.

Дархалха илангаяа дуратай. Комсорг Николай Жидяевай гүйлтэ эрилтэ бэелүүлэн, тээсгэн Борис халаанайнгаа һүүлээр цех соогоо орой һүни болотор үлэжэ, «Комсомолшуудай ажабайдал» гэһэн ямар һайхан, уран гоё самбар бүтээн хээ гээшэб! Энэнь цехэй улаан булангай шэмэг боложо, мүнөө хүн бүхэнэй халуун анхарал хандуулна. Хайхарамжагүй, залхуу нүхэр байгаа һаа, элдэб шалтаг барижа таһа арсаад, гэр тээшээ тэхэрихэ һэн бэзэ.

Борис Очиров манай цехэй ёһотой залуушуулай нэгэн гээшэ. Энэ нүхэртэй суг ажаллажа байхада шэн зориг мүндэлжэ, сэдьхэл зүрхэн баярай долгёор хүлгэдэг»,—гээд бригадир Павел Мясников тепловозой вентилятор холбожо эхилһэн алтан гартай, дархан солотой залуу буряад хүбүүе шэртэн хараба.

Д. ДАМБАЕВ,
манай тусхай корр.

НАРАНАЙХИД УРИД

Наран гэжэ газарай модо бэлэдхэлгын пункт Хандагатайн леспромхозой эгээл эрхимынь байха юм. Хүтэлбэрилэгшэнь—Николай Степанович Бояк. Энэ нүхэрнай—«РСФСР-эй социалис мүрысөөндэ шалгарагша» гэһэн тэмдэгээр шагнагдаһан хүн.

Долоон жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн тус лесопунктын хүдэлмэришэд шэнэ табан жэлэй түсэбые эршэмтэй түргэнөөр бэелүүлхын түлөө оролдоно байна. Эдэ үдэрнүүдтэ тэдэнэр модо зөөхэ даабаряа 105—110 процент дүүргэнэ. Тиигэнгүй яахаб, юундэб гэхэдэ, Наран гэжэ газарай модо бэлэдхэлгын пункт коммунис ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэ зүүжэ ябана.

Н. ТЮРНЕВ.

ЭДЭБХИ ҮҮСХЭЛЫНЬ ДЭМЖЭН БАДАРУУЛХА

Ажалшадые үйлэдбэри эрхилхэ хэрэгтэ хабаадуулха гээшэ тэдэнэй эдэбхи үүсхэлые дээшэлүүлхэ, хэрэглэгдээгүй арга боломжонуудые элирүүлхэ, дутагдалнуудые усадхаха хэрэгтэ ехээр туһаладаг байна.

Энээниие манай партийна организациин, локомотивна депогой жэшээ дээрэһээ хаража болоно. Деподомнай ниитын туримаар байгуулагдаһан олохон эмхинүүд эдэбхитэйгээр хүдэлнэ. Саг үргэлжын үйлэдбэриин зүблөөнэй, экономическа шэнжэлгын ниитын бюронуудай, поезднуудай аюулгүй ябасые хангаха ниитын советүүдэй, ниитын конструкторска бюро болон бусад эмхинүүдэй хүдэлмэридэ хамта дээрээ мянга гаран хүн хабаадалсана. Тэдэнэй ажалайнь зарим дүнгүүд іээрэ тоггоолтой.

Поезднуудай аюулгүй ябасые хангаха ниитын советэй инспекторнууд энэ жэлдэ 300 локомотивуудые шалгажа, 940 ажаглалта хэһэн байна. Ниитын инспекторнууд-машинистнууд И. С. Гомзяков, А. М. Сологуб, машинистнуудэй туһалагшанар В. В. Васильев, А. С. Черных гэгшэд һайнаар ажаллана. Эдэнэрэй оролдолгын ашаар голодоһо гаргаха ябадал үнгэрһэн жэлэй энэ үеынхитэй жэшэбэл 24 процентээр бага болоо.

Экономическа шэнжэлэлэй ниитын бюрогой гэшүүд тепловозуудые заһабарилгада гаргашалагдадаг материалнуудай, запчастьнуудай нормо тодорхойлжо, кварталда 10974 түхэриг алмаха арга олгоо. Техническэ нормо табидаг ниитын бюрогой гэшүүдэй үүсхэлээр фильтрокомплектовочно отделенидэ 4 нормо шэнээр харагдажа, 1300 түхэригэй алмалта хэгдэбэ.

Саг үргэлжын үйлэдбэриин зүблөөн эдэбхитэйгээр хүдэлдэг болобо. Тэдэнэр тепловозуудай заһабарилгын шанар һайжаруулха тушаа тодорхой хэмжээ ябуулгануудые хараалаад мүнөө бэелүүлжэ эхилбэ. Иимэ жэшээнүүдые олоор харуулжа болохо байгаа.

Ниитын эмхинүүд ажалшадые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ горитой анхарал табина. Тиихэшье ёһотой гээшэ. Имагтал коллектив соо хүн хүмүүжэдэг, ажалдаа коммунис ёһоор хандажа һурадаг, ниитын хүдэлмэридэ хабаадалсадаг ха юм. Үйлэдбэри дээрэ гү, али гэр байрадаа болохогүй ябадал гаргаһан хүнүүд арга бэшэ нүхэдэйнгөө үмэнэ харюусадаг байна. Үнгэрһэн жэлдэ нүхэдэй сүүд дээрэ 70 хэрэг харагдаһан байгаа.

Ниитын эмхинүүдые коллективтээ хүндэтэй болоһон коммунистнууд нүхэд В. Е. Титов, И. С. Титов, П. П. Сиротин, В. И. Горбунов, А. А. Горлачев болон бусад хүтэлбэрилнэ.

Партийна комитет, цехүүдэй партийна организацинууд тэдэнэй хүдэлмэриие хинан шалгажа, хэрэгтэй болоходонь бодото туһаламжа үзүүлдэг. Ниитын эмхинүүдэй эдэбхи үүсхэлые улам бадаруулжа, ажалшадые үйлэдбэри эрхилхэ хэрэгтэ үргэнөөр хабаадуулха гээшэ манай шухала зорилгонуудай нэгэн болоно.

И. ЛЕСОВОЙ,
Улаан-Үдын локомотивна депогой парткомой секретарь.

Һүүлэй үедэ Улаан-Үдын гормолзаводто гүүнэй сэгээ үйлэдбэрилэн гаргадаг болобо. Энэ сэгээ шанарайнгаа талаар ехэ һайн юм. Мүнөө Улаан-Үдын эдеэ хоолой магазинуудта шэлтэй сэгээ худалдагдажа эхилээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Үдын гормолзаводой хүдэлмэришэн В. С. Коробенко сэгээ шэлдэ эюулжэ байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

СҮРЭНЭЙ ТӨӨДЭЙ

ҮГЛӨӨНЭЙ тунгалаг агаарта хүнэгүүдэй хилэнүүдэй уянгатайгаар хииганалдахань соностоно. Саян уулын шобхо үндэр оройнууд дээрэһээ Үүрэй Солбоной үшөөл гэрэлтэн байхада, һаалишад гартаа хүнэгүүдые баринхай, хуһамагууд тээшээ гэшхэлэлдэнэ. Үглөөнэй һаалган дүрбэн сагһаа эхилдэг гуримтай. Шонойн-Жалга гэлсүүлдэг газартахи багахан гүбээ дээрэ «Коммунизм» колхозой зуһалангай шэнэ байранууд бодхоогдожо, һүнэй хоёр гүүртэнүүд байрланхай.

Бэеэр сулашаг, нара һалхинда хүрилһэн шарайтай, жараад тухай наһатай эхэнэр үглөөнэй шүүдэр соо хүл нюсэгөөр, угалзатай мүнгэн гааһаяа һоросогоон, үнеэдэй хорёо тээшэ яралгүйхэн гэшхэлнэ. Гуша гаран жэлдэ хамтын ажалда үнеэшэнээр хүдэлһэн Сүрэнэй Самбуевна Гармаевагай хүнгэншэгөөр алхалжа ябахые харахада жэгтэйхэн даа.

Нойтон газар. хорёо соонь үнеэдэй оймоһон шабар. Хүл нюсэгэн хүнэй дороһоо хүйтэ абажа, наһанай үбшэнтэй болохонь гэжэ һанамаар.

— Сайн, Сүрэнэй төөдэй!

— Мэндээ!—гээд тэрэ гааһаяа аманһаа абаба. Гааһаниинь сагаан мүнгөөр угалзатуулжа хэгдэһэн буряад зоноймнай шэмэгүүдэй нэгэн. «Шарза гэдэг нютагта мүнгэн аяга бүтээдэг, мориной зэмсэг мүнгэн тоборюулгатайгаар оёдог, угалзатай гааһа дархалдаг Галсанов үбгэн ажаһуудаг һэн. Үбгэнэй хэжэ бүтээһэн элдэб хэрэгсэлнүүдые хүнүүд мүнөөшье хадагалаад абажа ябадаг. Тэрэ үбгэнэй хэһэн энэ гааһаар Сүрэнэй төөдэй хорёод жэлдэ тамхилна.

— Зунай эдлин һайхан саг ерэжэ, үнеэдэй һүн нэмэжэ, сагаан эдеэмнай элбэгжэжэ байна даа,—гэжэ Сүрэнэй төөдэй гааһаяа һороод абана. Ногооной ургажа газар дайдые үнгэлжэ байхадань, һаалишадай үйлэ хэрэгүүд урда урдынхиһаа ехэ боложо, үнеэдэйнгээ һү орохо энэ сагта тусхай анхарал оролдолго гаргагдаха зэргэтэйе хэншье ойлгодог бэзэ. Тиигэбэшье һаа, малайнгаа хойноһоо оролдолгодо. һү һааляа дээшэлүүлгэдэ Гармаевагай сэдьхэлынь амар хэзээдэшье байдаггүй. Энэ дүй дүршэлтэй һаалишанай хажууда Таня Бамбалаева гэжэ залуу басаган ажаллана. Тэрэ колхозой эгээл залуу һаалишаншье һаа, Сүрэнэй төөдэйн дэргэдэ шаламар бэрхэ ажалшан болоо. Үтэлһэн залуу хоёр бэе бэедээ туһалалсадаг, жэлэй алишье сагта һүнэйнгөө түсэб дүүргэжэ, колхоз, аймаг соогоо суурхуулдаг, магтаал шандашье хүртэжэ байдаг юм.

Колхозой нэгэдэхи бригада соо Сүрэнэй төөдэйе үнеэ һаалгаар хүсэхэ хүн ,хай даа, үгыл гээшэ ха. Наһан соогоо тэрэ олохон үнеэдэй хүхэ шоборoo. Нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ, хайнаг, һарлагуудһаашье һү һаахадаа бэшэ һаалишадай һаамһаа үлүүлээд байхаяа һанадаг юм. Хайнагшье һаахадаа толгой бүхэнэйнь һаам 700—800 литртэ хүргэдэг һэн.

Үнеэдшье һаагдажа, хүнэг һуулгануудаар дүүрэн һүн байрын гэртэ асарагдана. Сүрэнэй төөдэйн дүүрэн хүнэгүүдые баряад алхалхадань, нюсэгэн хүлнүүдынь бүришье хүнгэхэнөөр гэшхэлэлдэһэн шэнги.

Сүрэнэй төөдэйн сүлөө ороходо хөөрэлдэбэбди. Нэн түрүүндэ юундэ хүл нюсэгөөр ябадагынь асууба.

— Бэеэ ехэ ямбалжа һургаһанай үлүү,—гэжэ тэрэ харюусаба. — Бэеэ ямбалжа, һулаар абажа ябабал, хүнэй бэе һэбхи һэбэреэ болошодог. Хүн гээшэмнай бэеэ шанга абажа ябаха ёһотой гээшэ...

Нёдондо выставкэдэ Москва ошохододоо бэшэ нүхэдэйнгөө үдэшэ болоходо тулама эсэшэдэг байһан тухай тэрэ хөөрэжэ, бэеын энхэ элүүрэй гурим сахилгын һургаал заабари нилээд хэлэбэ. Сүрэнэй төөдэй урданайнгаа заншал заабари юунһээшье дээгүүр сэгнээд, мүнөө сагай сахилгаан хурдаар хубилжа байһан байдалһаа гээгдэһэн хүн бэшэ.

—Намда гүрэн һара бүри 13 түхэриг пенси үгэнэ. Теэд бэеынгээ элүүр энхэ байһан сагта ажалгүй һуужа яашье шадахагүйб—гээд тэрэ хөөрэнэ.—Партиингаа XXIII съездын хараалһан хэмжээнүүдые бэелүүлэлсэхэ, түсэбтэ табан жэлые дүүргэлсэхэ хүсэлтэйб. Нютагаймнай зоной байдал, юу хэлэхэб даа, жэл бүхэндэ улам һайжаржал байна гээшэ даа. Колхознигуудай пенси алба хаагшадай, хүдэлмэришэдэй пенситэй адли болохонь ха. Ингэжэ гүрэн түрымнай арад зондоо һанаагаа тон ехээр табижа байхада үшөөл ажаллаха, ажаһууха дуран хүрэнэ.

Сүрэнэй Гармаевагай наһан соогоо хэһэн ажал хэрэгүүд ехэ. Хамтын ажалай бии болоходоо мүнөө хүрэтэр һаалишанаар хүдэлжэ ябаһан энэ хүнэй намтарынь ажалай габьяагаар баян. Сүрэнэй Самбуевна Гармаева СССР-эй Верховно Соведэй мартын Указаар «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаа.

Сүрэнэй төөдэй жараад наһатайшье һаа, үшөөл хүнгэн зантаа, мүнөө 13 үнеэ түрүүлээд, эдлин һайхан сагай хүхэ ногоон дээрэ ажаллажа байнхай.

Д. ДУГАРОВ.

Ахын аймаг.

СССР-эй Гүрэнэй банкын правлениин түрүүлэгшын орлогшо Виктор УШАКОВТОЙ хөөрэлдөөн

СССР-эй ГҮРЭНЭЙ БАНК БА КОЛХОЗУУД

1966 оной июлиин 1-һээ Советскэ Союзай бүхы колхозуудта эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудай хэһэн ажалай түлөө лаб үгтэхэ түлөөһэн тогтоогдохонь. АПН-эй корреспондент СССР-эй Гүрэнэй банкын правлениин түрүүлэгшын орлогшо Виктор Ушаковтой уулзажа, колхозуудта гүрэнэй зээли үгэхэ тухай хэдэн асуудалда харюусахыень гуйһан байна.

Асуудал: Социалис хүдөө ажахын хүгжэлтэдэ СССР-эй Гүрэнэй банк хододоо шухала үүргэ дүүргэдэг. Колхознигуудай хэһэн ажалай түлөө лаб үгтэхэ түлөөһөөр хангаха хэрэгтэ Гүрэнэй банк юу хэхэ байнаб?

Харюу: Энэ асуудалда харюусахын урда тээ колхозуудай мүнөөнэй экономическа арга боломжо тухай тобшо тадыгаар хөөрэжэ үгэхэм. Социалис хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ түрүүшын ээлжээнэй хэмжээ ябуулгануудые баталан абаһан КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй (1965 он) һүүлээр хүдөө тосхонуудта эли тодо хубилалта болоһон байна. Эдеэ хоолой зүйлнүүд элбэгээр гаргагдадаг болоо, олонхи ажахынуудай мүнгэн олзо дээшэлээ.

Ороной колхозуудай мүнгэн олзо нёдондо жэлдэ хамта дээрээ 3 миллиард түхэригөөр дээшэлээ, тэрэнэй 1,2 миллиард түхэригынь колхознигуудай ажалай нэмэлтэ түлбэридэ гаргашалагдаа. Энэ жэлэй 3 һара соо 1965 оной нэгэдэхи кварталайхиһаа 480 миллион түхэригөөр ехэ мүнгэ колхознигууд абаа.

Мүнөөшье дунда шадалтай колхозууд 1-һээ 3 миллион түхэриг хүрэтэр мүнгэн олзо оруулна. Тиимэ ажахынууд байгша ондо ажалай түлөө лаб үгтэхэ түлөөһэ колхознигуудтаа хангаад, ерэхэ жэлдэ ган гасуур болоо һаань, ямар нэгэн үргасын хосороо һаань, хэрэглэхэ тусхай жаса байгуулжа шадаха байна. Ондоогоор хэлэбэл, хэдэн жэлэй туршада нөөсэлэгдэһэн олзоһоо гол һалбаринагаа, барилгынгаа хүгжэлтэдэ һаад хэнгүйгөөр колхознигуудайнгаа ажалай түлөөһэ бүрин хангажа шадаха.

Нэгэ иимэ жэшээ дурдажа болохо байна. Энэ жэлэй майн 1-нэй байдалаар 36.900 колхозой 1700-ниинь ажалай түлөөһэ хангаха талаар саг зуурын бэрхэшээлтэй ушараһан байгаа.

Тиихэдэ Гүрэнэй банкда байһан колхозуудай счёдуудта өөһэдынь хэрэглэмжын мүнгэн ехээр үлэдэг болонхой. Энэнь хамтын ажахынуудай бүри баян шадалтай боложо байһанай гэршэ мүн. Колхозуудай баян байха тума артелиин гэшүүдэй салин хүлһэн ехэ байдаг ха юм. Мүнөө колхознигуудай ажалай түлөөһэн үйлэдбэри болохо совхозуудтахи ажалай түлөөһөө бага бэшэ болонхой.

Гэбэшье манда ажалай тогтууритай түлөөһэ колхознигуудтаа хангажа шададаггүй колхозууд үшөөл бии.

Энэ жэлэй июлиин 1-һээ эхилэн, совхозуудай хүдэлмэришэдэй салин хүлһэнһөө дутуугүй тогтууритай түлөөһэ мүнгөөр, эдеэ хоолой зүйлөөр колхознигуудай ажалай түлөөһэ тогтоохыень КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет колхозуудта һанамжалан дурадхаа.

Хүдөө ажахын продуктнуудые элбэгээр үйлэдбэрилһэнэй, үнэ сэнгыень хямдаруулһанай, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар хамтын ажалай олзо доходо саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ, ажахынуудай ашаг үрые дээшэлүүлһэнэй эсэстэ ажалай түлөөһэн лаб найдамтайгаар хангагдаха байна. Олонхи колхозуудай ажал хэһэн хүнүүдтээ лаб найдамтай түлөөһэ хангажа шадаха өөрын мүнгэтэй болоһон туладань, энэ хэрэгтэ гүрэнэй урьһаламжа дэндүү ехэ байхагүй байна. СССР-эй Гүрэнэй банк һулабтар колхозуудта мүнгэн туһаламжа үзүүлхэ юм. Ажал хэһэн хүнүүдтэ лаб найдамтай түлөөһэ хангаха хэмжээтэй удаан болзорой зээли гэдэ колхозуудта үгтэхэ.

Асуудал: Колхозуудай салин хүлһэнэй жасые нэмээхэ урьһаламжа ямар хэлсээтэйгээр үгэхэб?

Харюу: Гүрэнэй зээлиин мүнгэн колхозуудта табан жэлэй болзортойгоор, нилээд ехэ хүнгэлэлтэтэйгөөр үгтэхэ (жэлэй 0,75 процентын хараатайгаар тоосогдохо) байна. Колхозууд тэрэ зээлиеэ 3 жэл болоод бусаажа эхилхэ юм. Тиимэһээ түрүүшын жэлнүүдтэ гүрэнэй зээлиһээ ороһон олзые колхозууд доторойнгоо хэрэглэмжэдэ гаргашалха болоно.

Колхознигуудай салин хүлһэ түлэхэ мүнгые Гүрэнэй банк хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай салин хүлһэн шэнгеэр түрүүшын ээлжээндэ үгэдэг байха. Колхозууд болон банк мүнгэ абаха, колхознигуудта түлэхэ болзор хоорондоо хэлсэжэ тодорхойлхо юм.

Асуудал: Колхознигуудай ажалай түлөөһэндэ, бусад зорилгодо гүрэнэй үгэһэн зээлиие колхозууд болзорһоо урид бусаажа шадаха гээшэ гү?

Харюу: Гүрэнэй банкһаа абаһан зээлиеэ колхозуудай сагһаа урид бусааһан жэшээнүүд бии байха. Эршэмтэй түргэнөөр ажахыгаа хүгжөөһэн колхозууд лэ абаһан зээлиеэ болзорһоонь урид бусаадаг юм. Гүрэнһөө абаһан зээлиеэ колхозууд имагтал һайн дураараа, мүн арга боломжын байгаа хада, болзорһоо урид бусаадаг байһаниинь мэдээжэ. Абаһан зээлиингээ түлөө колхозуудай түлэдэг процентнь ехэ бэшэ юм. Энэ ушар урьһа зээлиеэ болзорһоонь урид бусаахые баадхадаг бэшэ ааб даа.

Манай ороной бүхы колхозууд гүрэнэй урьһа зээли хэрэглэдэг. 1964 онһоо эхилжэ колхозуудта үйлэдбэриин, барилгын гаргашада хэрэглэгдэхэ урьһа зээлиин хэлсээн улам хүнгэн болонхой. Оньһон техникэ, минеральна үтэгжүүлгэ болон ургамал хамгаалха химическэ хэрэгсэлые худалдажа абахын тула колхозуудай зээли абаха гээ һаа, тус колхозой урда тээнь абаһан зээлиеэ банктай тоосоогүй байгаашье һаань, үгэхэ зэргэтэй.

Барилгада зорюулагдаһан гүрэнэй зээли тэрэ барилгын түсэбтэ сэнгэй хэмжээгээр үгтэхэ байна. Ондоогоор хэлэбэл, барилга дээрэ хүдэлмэрилһэн колхознигуудай ажалай түлөөһэнэй хэмжээнһээ гадна, барилгын материалда гаргагдаһан хэмжээнэй мүнгэн зээли банкһаа абтаха. Гүрэнэй урьһа зээлиин удаан болзороор үгтэдэг болоһон ушар ажахынуудта бариишатай. Жэшээнь, хэрбээ урдань үйлэдбэриин барилгада зорюулагдаһан мүнгэн зээли 15 жэлээр үгтэдэг һаа, мүнөө 20 жэлээр үгтэдэг болоо. Харин трактор, комбайнуудые худалдажа абаха хэрэгтэ мүнгэн зээли 5 жэлэй болзороор үгтэдэг байһан аад, мүнөө 8 жэл хүрэтэр болзортойгоор үгтэнэ. Колхозуудай саад, виноградник тариха, мүн питомник эмхидхэхэ хэрэгтэ үгтэхэ урьһа зээлиин болзор һунаагдаа. Мэргэжэлтэдэй байха байрын барилгада, механизаторнуудай өөһэдын гэрэй барилгада хэрэглэгдэхэ удаан болзорой, хүнгэлэлтэтэй зээли колхозуудта үгтэдэг болоо.

Сезон сезоной үйлэдбэриин гаргашые бүглэхын тула, мүн салин хүлһэ хангаха хэрэгтэ урьһа зээли колхозуудта сахэ үгэхэ туршалга мүнөө СССР-эй Гүрэнэй банк үргэн дэлисэтэйгээр хэжэ байнхай. Ойрын жэлнүүдтэ бүхы колхозууд урьһа зээли банкһаа сахэ абадаг болохо юм. Энэ ушар хэдаа урьһа зээли абаха гуримые хүнгэн болгохо, хамтын ажахынуудые банктай улам нягта харилсаатай болгохо байна.

СССР-эй Гүрэнэй банк колхозуудай доторой хэрэгтэ хамаархангүйгөөр, урьһа зээлиин мүнгэнэй шухала газартаа гаргашалагдахын хойноһоо наринаар хинан шалгажа байха болоно.

(АПН).

ҮНДЭР ШАГНАЛДА ХҮРТЭГШЭДТЭ АМАР МЭНД.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

«АЖАЛАЙ ШЭН ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

Андреев Иннокентий Егорович — Хяагтын аймагай «Родина» колхозой бригадир.

Аносов Виктор Михайлович—Кабанскын аймагай Байгалай совхозой главна агроном.

Афанасьев Илья Бутунаевич—Хориин аймагай Үдын совхозой главна агроном.

Аюшеев Гарма Аюшеевич—Хориин аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй слесарь-механик.

Аюшеев Ендон Лопсонович—Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой луговод.

Баннов Максим Илларионович — Улаан-Үдын аймагай «Дружба» колхозой звеньевод.

Барышников Николай Михайлович —Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой тракторист.

Басанов Иосиф Бадмаевич—Түнхэнэй аймагай Туранай совхозой тракторист-машинист.

Батомункуев Цыдып Цыренович—Яруунын аймагай Комсомольско совхозой тракторист-комбайнер.

Батуев Даши Пинхузаевич—Баргажанай аймагай Дэрээнэй совхозой тракторист.

Богданов Нестер Георгиевич — ашаглалга-мелиоративна Советскэ участогай техник-мелиоратор.

Ботов Леонид Дмитриевич—«Бурятцелинстрой» трестын оньһожоруулагдамал нүүдэл № 335 колоннын бригадир.

Брянский Алестарх Алексеевич—Улаан-Үдын аймагай «8 Марта» колхозой тракторист.

Брянский Иван Андреевич—Сэлэнгын аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй слесарь.

Будадоржиев Дамдин Данжурович —Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой комбайнер.

Бурдуковский Афанасий Прокопьевич—Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхозой бригадир.

Бухаев Буянта Жалсараевич — Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхозой бригадир.

Бухольцев Владимир Никитович—Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой механизатор-комбайнер.

Ванчиков Даша-Жап Заяханович—Сэлэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой механизатор.

Варфоломеева Агния Феокгистовна —Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина» колхозой трактористка.

Веревкин Иван Петрович—Хяагтын аймагай «Родина» колхозой тракторист.

Вишняков Иван Абрамович—Загарайн аймагай «Гигант» колхозой тракторист-комбайнер.

Власов Яков Минаевич—Зэдын аймагай Борьёогой совхозой комбайнер.

Воробьев Иннокентий Филаретович —Зэдын аймагай хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин начальник.

Воротников Илья Иннокентьевич—Прибайкалиин аймагай «Путь к коммунизму» колхозой тракторист.

Вязинский Михаил Алексеевич — Загарайн аймагай «Гигант» колхозой түрүүлэгшын орлогшо.

Габдулин Гиндула Ибрагимович—Загарайн аймагай Онохойн совхозой тракторист.

Галсанов Дамдин-Цырен Хандажалович— Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой тракторист.

Галсанов Хубунчик Елошкиевич—Баргажанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комбайнер-тракторист.

Гладкова Галина Ивановна—Буряадай АССР-эй Госпланай ахалагша агроном.

Гомбоев Дашидондок Шагдурович —Буряадай газар өсхэмжэлгын экспедициин ахалагша инженер.

Гомбоев Доржо Дылгырович—Бэшүүрэй аймагай Бэшүүрэй совхозой бригадир.

Гомбоев Цыден Надмитович — Улаан-Үдын аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй токарь.

Горбатюк Николай Антонович — ВЛКСМ-эй Бэшүүрэй райкомой нэгэдэхи секретарь.

Гунзынов Дашидоржи Гунзынович —Сэлэнгын аймагай Сэлэнгын совхозой машинно-тракторна мастерскойе даагша.

Давыдов Андрей Григорьевич—хүдөө ажахын институдай кафедрые даагшын үүргэ дүүргэгшэ.

Дагбаев Бато-Сухэ Дашимолонович —Хяагтын совхозой тракторист.

Дамбиев Цырендоржи Бадмаевич—Яруунын аймагай «Дружба» колхозой главна агроном.

Демин Владимир Михайлович — Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой механизатор.

Доржиев Сандак Доржиевич—Хориин аймагай Чисаанын совхозой тракторист.

Дорофеев Александр Иванович — барилга-хабсаралгын «Бурводстрой» управлениин экскаваторай машинист.

Дунаев Петр Егорович—Зэдын аймагай Ториин совхозой тракторист.

Ендыпов Егнин Ендыпович—Хориин аймагай Үдын совхозой луговод.

Жалнин Тимофей Арсентьевич — барилга-хабсаралгын «Бурводстрой» управлениин экскаваторай машинист.

Жамбалов Георгий Гончикович—Яруунын аймагай «Победа» колхозой тракторист-комбайнер.

Железняков Василий Федорович—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой главна инженер.

Жигунов Кирилл Гаврилович — «Бурятцелинстрой» трестын Галуута-Нуурай участогай бригадир.

Жимбеев Дугаржап Нимаевич—Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой механизатор.

Заболотский Федор Дмитриевич—Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бригадир.

Заиграев Павел Емельянович—Загарайн аймагай «Гигант» колхозой бригадир.

Зайцев Павел Андреевич—Прибайкалиин аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлые эрхилэгшэ.

Захаров Илья Андреевич—Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой механизатор.

Зверьков Александр Савельевич—Баргажанай аймагай Хурамхаанай совхозой бригадир.

Злыгостев Дмитрий Семенович — Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой главна инженер.

Казанцев Николай Васильевич — барилга-хабсаралгын «Бурводстрой» управлениин начальник.

Калашников Иван Исакович—Мухар-Шэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Калашников Яков Филиппович — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой комбайнер.

Камалетдинов Ликман Зиятдинович —Загарайн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Климов Владимир Климентьевич—Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой тракторист-комбайнер.

Ковалев Александр Сергеевич — «Бурятцелинстрой» трестын Зэдын барилга-хабсаралгын № 5 управлениин бригадир.

Кожевников Михаил Андропович—Улаан-Үдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Конев Гавриил Михайлович—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой түрүүлэгшэ.

Кострикин Николай Иванович — Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой тракторист-комбайнер.

Лихачев Борис Алексеевич—Түнхэнэй аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй токарь-шлифовщик.

Лубсанов Цыбик-Даши Батожапович—Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Лумбунов Дондок Бамбацаевич — Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой главна агроном.

Макров Михаил Калистратович— Улаан-Үдын аймагай «Советская Россия» колхозой түрүүлэгшэ.

Малых Лука Елизарович — Улаан-Үдын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой тракторист-звеньевод.

Матхеев Владимир Васильевич—Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхозой главна агроном.

Молчанов Михаил Николаевич — Баргажанай аймагай Аргадын совхозой тракторист.

Мордвин Михаил Яковлевич—Кабанскын аймагай Байгалай совхозой бригадирай туһалагша.

Москвитин Емельян Емельянович —Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой тракторист.

Мурзин Роман Александрович — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой тракторист.

Овчинников Илларион Афанасьевич—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец» колхозой тракторист.

Ожигов Федор Виссарионович—«Бурятцелинстрой» трестын Кабанскын участогай начальник.

Останин Александр Матвеевич — хүдөө ажахын туршалгын станциин ахалагша научна сотрудник.

Пепеляев Георгий Деомидович — хүдөө ажахын институдай һуралсалай ажахын кукурузовод.

Пермяков Роман Афанасьевич—«Бурводстрой» управлениин барилга-хабсаралгын Түнхэнэй участогай тракторист.

Петелин Василий Александрович—«Бурятцелинстрой» трестын барилга-хабсаралгын № 3 управлениин начальник.

Петров Георгий Егорович—Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой тракторист.

Плахин Георгий Кириллович — Прибайкалиин аймагай «Заветы Ильича» колхозой тракторист.

Плеханов Василий Иванович — Баргажанай аймагай уһалууриин системын мелиоратор.

Попков Мефодий Григорьевич—Загарайн аймагтахи Шэнэ-Бэрээнэй механическа заводой директор.

Потылицын Михаил Максимович—Улаан-Үдын аймагай «Советская Россия» колхозой тракторист.

Раднаев Далай Ринчинович—Баргажанай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой бригадир.

Раднаев Цырен Бадмаевич — Захааминай аймагай «Дружба» колхозой тракторист.

Разуваев Илларион Савельевич—Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозой механизатор.

Рампилова Мария Александровна —СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай комплексно научно-шэнжэлгын институдай ахалагша научна сотрудник.

Ренунов Александр Иванович—Хориин аймагай Хэжэнгын совхозой комбайнер.

Родионов Яков Харитонович — Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхозой луговод.

Сагадаев Анцифер Балданович — Түнхэнэй аймагай «Маяк» колхозой тракторист.

Саганов Жамсо Цыденович—Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой комбайнер.

Солодухин Иван Филимонович — Улаан-Үдын аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй тракторист-бульдозерист.

Сороковиков Михаил Петрович — Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхозой бригадир.

Суранов Семен Иванович—Кабанскын аймагай Кабанскын совхозой тракторист.

Тарасова Валентина Григорьевна —үрэһэ-шалгалгын республиканска лабораториие даагша.

Таряшинов Иван Далыкович—Бэшүүрэй аймагай хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин главна агроном.

Тобудоев Тогтохо Жигмытович — Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Томилов Александр Демидович — Түнхэнэй аймагай Туранай совхозой тракторист.

Трунев Иннокентий Степанович—Хориин аймагай Анаагай совхозой шофер.

Тугутов Баир Тудупович—Захааминай аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй слесарь.

Утенков Емельян Зеновеевич—Бэшүүрэй аймагай «Рассвет» колхозой түрүүлэгшэ.

Федосеев Иван Кондратьевич — Хяагтын аймагай Хяагтын совхозой тракторист.

Фефелов Николай Иванович—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Путь Ленина» колхозой комбайнер.

Фомицкий Иван Павлович—Зэдын аймагай «Октябрьский» совхозой звеньевод.

Фролов Дмитрий Иванович—Зэдын тоһоной гол заводой мастер.

Холкина Надежда Игнатьевна — Захааминай тоһоной гол заводой директор.

Хохлов Владимир Федорович—Зэдын аймагай «Октябрьский» совхозой бригадир.

Хохлов Степан Федорович—Зэдын аймагай «Октябрьский» совхозой тракторист.

Хуторной Василий Андреевич — Буряадай АССР-эй Хүдөө ажахын министерствын главна инженер-механизатор.

Цыденов Дугдан Цыденович — «Бурятцелинстрой» трестын барилга-хабсаралгын № 2 управлениин модошо дархан.

Цыдыпов Цынгэ Цыдыпович — Яруунын аймагай Нарһатын совхозой отделениие эрхилэгшэ.

Цыдыптаров Цыренжап Очиржапович—Хяагтын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой кукурузовод.

Чебунин Анатолий Кондратьевич —Улаан-Үдын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Черепанов Антон Николаевич — Хяагтын аймагай Ехэ-Нугын совхозой тракторист.

Чижов Петр Петрович—Прибайкалиин аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй слесарь.

Чирков Иннокентий Михайлович —Баргажанай совхозой механизатор.

Шелкунов Василий Евгеньевич—Захааминай аймагай «Коммунизмын зам» колхозой тракторист.

Шестаков Михаил Степанович — Кабанскын аймагай Оймороой совхозой тракторист.

Шитиков Александр Трофимович—Кабанскын аймагай Шергинскэ совхозой тракторист.

Юсупов Пахарзян Каримович — Зэдын аймагай Өөрөй совхозой кукурузовод.

Яньков Александр Александрович—Захааминай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой механизатор.

Яньков Дмитрий Афанасьевич — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина» колхозой комбайнер.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Агафонов Петр Викторович—Хяагтын аймагай уһалууриин системын начальник.

Аносов Александр Константинович —Хяагтын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Ануев Казан Петрович—Кабанскын аймагай Оймороой совхозой тракторист.

Архипова Елена Ивановна—Заудинска талханай комбинадай хаталгашан.

Афанасьев Федор Степанович—Хориин аймагай Первомайска совхозой тракторист.

Бадмаев Сандуй Мункожапович — Зэдын аймагай Өөрөй совхозой кукурузовод.

Байбородин Петр Зиновьевич — Прибайкалиин аймагай «Путь к коммунизму» колхозой луговод.

Балуев Чимит Шагдурович —Захааминай аймагай «Коммунизм» колхозой бригадир.

Баранчугов Иннокентий Никандрович—Кабанскын аймагай Байгалай совхозой тракторист.

Барданов Григорий Михайлович—«Бурятцелинстрой» трестын нүүдэл оньһожоруулагдамал № 173 колоннын бригадир.

Богидаев Василий Александрович —Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой комбайнер.

Борисов Яков Сергеевич—хилээмэнэй продуктнууд болон холимол тэжээлэй промышленностиин республиканска управлениин хилээмэнэй баазын главна инженер.

Ботвин Юрий Иосифович—Мухар-Шэбэрэй аймагай уһалууриин системын техник-мелиоратор.

Будаев Биликто Очирович—Баргажанай аймагай Дэрээнэй совхозой тракторист.

Воронов Петр Степанович—һү бэлэдхэлгын ба буйлуулгын республиканска управлениин нүүдэл монтажна бригадын бригадир.

Гаврилов Алексей Иосифович—Заудинска талханай комбинадай главна механик.

Глебович Вера Александровна — «Главсельэлектросетьстройн» Улаан-Үдын оньһожоруулагдамал № 56 колоннын таһагай начальник.

Дондоков Дамби—Хориин аймагай Анаагай совхозой тракторист.

Емельянов Иван Егорович —Хяагтын аймагай «Родина» колхозой комбайнер.

Жапов Доржи Лхамажапович—Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэй колхозой комбайнер.

Ижевский Василий Николаевич—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой главна агроном.

Ишаков Анатолий Петрович—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой тракторист.

Каптерев Геннадий Евгеньевич—Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой комбайнер.

Клементьева Надежда Хрисантьевна—Улаан-Үдын аймагай «8 Марта» колхозой агроном.

Козулин Виктор Михайлович — «Главсельэлектросетьстройн» Улаан-Үдын нүүдэл № 56 колоннын мастер.

Коновалов Владимир Александрович—Яруунын аймагай Нарһатын совхозой тракторист.

Кононов Карп Севостьянович—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой бригадир.

Кучумов Герасим Михайлович — Баргажанай аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлые эрхилэгшэ.

Маласов Илья Александрович — Кабанскын аймагай Шергинскэ совхозой тракторист.

Митрофанов Степан Арефьевич — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой комбайнер.

Митыпов Чимит Митыпович—Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Мункуев Цыден-Жап Дарижапович —Загарайн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой тракторист.

Нимаев Бадмацырен Намсараевич —Сэлэнгын совхозой механизатор.

Очиров Ринчинжап Цыденпилович —Захааминай аймагай «Красный Октябрь» колхозой бригадир.

Поддельский Иннокентий Павлович—Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой кукурузовод.

Протасова Надежда Дмитриевна—Загарайн аймагай уһалууриин системын управлениин начальник.

Путинцева Анна Андреевна—Заудинска талханай комбинадай хүдэлмэришэн.

Пуховский Михаил Иванович — Кабанскын аймагай Оймороой совхозой тракторист.

Родовский Израиль Аронович — Улаан-Үдын элеваторай мастер.

Семенова Татьяна Кирилловна — Улаан-Үдын һүнэй комбинадай ахалагша мастер.

Соболев Петр Георгиевич—Хяагтын аймагай Худэриин совхозой главна агроном.

Сонтоев Дымбрыл Пилаевич—Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхозой комбайнер.

Суетин Матвей Алексеевич—«Бурятцелинстрой» трестын барилгахабсаралгын № 6 управлениин экскаваторщик.

Сымбелов Аюша Аюдаевич—Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой главна инженер.

Таргунаков Петр Иванович—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй слесарь-инструментальщик.

Томилов Филипп Григорьевич — Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой бригадир.

Трифонов Фёдор Иванович—Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой бригадир.

Трутнев Андрей Иванович—Зэдын таряа тушаалгын пунктын директор.

Труханов Анатолий Андреевич — «Главсельэлектросетьстройн» Улаан-Үдын оньһожоруулагдамал № 56 колоннын электромонтажнигуудай бригадир.

Цыденжапов Данзан Дунгарович—Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой звеньевод.

Цыренов Надмит Цырендоржиевич —Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговод.

Цыренов Санжи-Митып Цыренович —Яруунын аймагай «Дружба» колхозой тракторист.

ХИЗААР, ОБЛАСТЬ, РЕСПУБЛИКАНУУДАЙ (АССР) ОРГАНИЗАЦИНУУДААР

Буряадай АССР

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Большаков Владимир Георгиевич —Мелиораци ба уһанай ажахын республиканска управлениин начальник.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Автушенко Сергей Сергеевич—Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын министрэй орлогшо.

Антоненко Николай Тимофеевич—Республиканска «Сельхозтехника» нэгэдэлэй түрүүлэгшэ.

Асеев Леонид Семенович—профсоюзуудай областной Соведэй түрүүлэгшэ.

Довгань Сергей Григорьевич—Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын министрэй нэгэдэхи орлогшо.

Дронов Федор Иванович—Республикын хилээмэнэй продуктнууд болон холимол тэжээлэй промышленностиин үйлэдбэриин управлениин начальник.

Николаев Борис Николаевич—Буряадай АССР-эй Хүдөө ажахын министерствын таһагай начальник.

Раднаев Даша-Нима Тыжебрович —КПСС-эй обкомой секретарь.

Стрелков Александр Никитович — Республиканска хүдөө ажахын туршалгын станциин директор.

«АЖАЛАЙ ШЭН ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Бальжинимаев Сыдып Бадмаевич —Хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй хүдэлмэришэдэй болон алба хаагшадай профсоюзай обкомой түрүүлэгшэ.

Башкуев Тарас Павлович—«Правда Бурятии» газетын редакциин таһагые даагша.

Ветошников Агей Лаврентьевич—Республикын мелиораци ба уһалууриин ажахын управлениин главна инженер.

Добриков Яков Петрович—Республиканска «Скототкорм» трестын главна агроном.

Занданов Октябрь Ефимович — Республиканска «Сельхозтехника» нэгэдэлэй таһагай начальник.

Колпаков Андрей Кирьянович—хилээмэнэй продуктнууд болон холимол тэжээлэй промышленностиин республиканска үйлэдбэриин управлениин таһагай начальник.

Красиков Иван Степанович—Республиканска «Сельхозтехника» нэгэдэлэй ахалагша инженер.

Ламброзо Авраам Сасонович — Республиканска «Сельхозтехника» нэгэдэлэй түрүүлэгшын орлогшо.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Гылыков Бато Аюшеевич— Буряад үнэн» газетын редакциин таһагые даагша.

Шестопалов Михаил Васильевич—Республиканска «Сельхозтехника» нэгэдэлэй таһагай начальник.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **Н. ПОДГОРНЫЙ.**

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

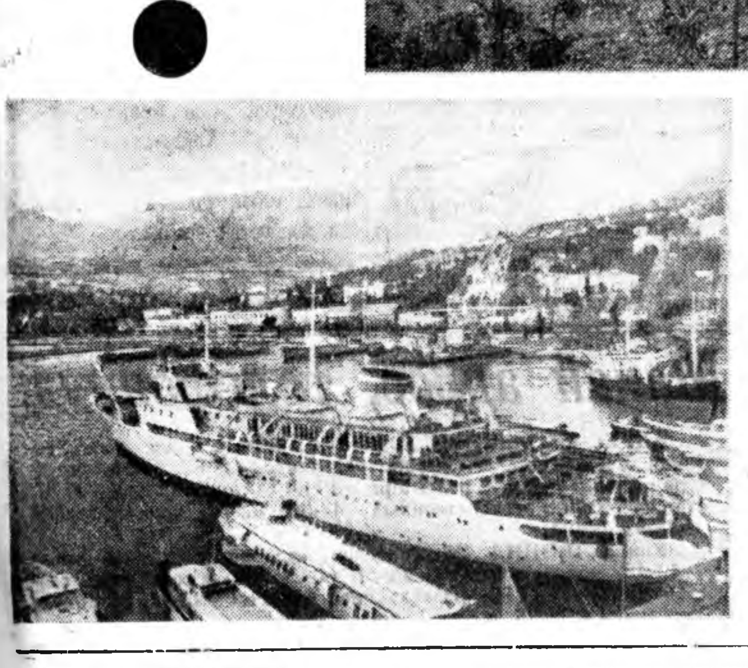
Москва, Кремль. 1966 оной июниин 23.

Закарпатиин виноградай сэсэрлигтэ шухала зуйлнуудые сасахын тула вертолёдууд хэрэглэгдэнэ. Нэгэ машиннань үдэрэй хугасаа соо 50—55 гектар плантаци элдүүрилдэг байна. Тиихэдээ 200 шахуу хүнэй гараараа бүтээхэ ажал хэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Середнянска совхозой виноградай плантаци дээрэ шухала зуйлнуудые сасажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Хэдэ мянган хүнэй һуужа аяншалга хэдэг далайн суднанууд Ялта хотодо үдэр бүри ерэжэл байдаг. Энэ табан жэлэй турша соо Крымэй урда эрьедэхи энэ ехэ порт сүм һэльбэгдэн шэнэдхэгдэжэ, бүри болбосон һайхан болгогдожо түгэсхэгдэхэ түсэбтэй. Зунай туршада гадаадын хэдэ мянган аяншад эндэ ерэдэг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ялтын порт.

ТАСС-ай фотохронико.

МОРАЛЬНА ДОРОЙТОЛГО

Америкын журналист СТОУН Сүлөөрэлгын Национальна фронтын нэрэ хүндын улам ургажа байһан тухай

Хэблэлэй һониной агентство Америкын журналист И. Стоуной хүрээчжалан оршуулагдаһан статья уншагшадтаа дурадхана. Энэ статья Сайгонһоо эльгээгдэһэн, неделидээ нэгэ дахин гарадаг «И. Ф. Стоунэ уикли» гэжэ Вашингтоной хэблэлдэ тунхаглагдаһан байна.

Сайгондо ерэһэн журналист бүхэн түсхай заабаринуудые абажа, выставкэнүүдые хаража сагаа барадаг байһанаа заатагүй ойлгохо. Сайгондохи ниитын мэдээсэлэй албанһаа зайлаһанда орходоо, Нгуен Гуэ гудамжадахи янхан эхэнэрһээ зүгадахань бэлэн ааб даа. Тэрэ албан захиргаае Барри Зортиан гэгшэ ударидадаг юм. Иишэ ерэһэн корреспондент бүхэниие гартаа оруулаад, хэрэгтэй юумэеэ бэшүүлхэ гэжэ баадхадаг.

Хэнсон Болдуинтай (пентагоной үзэл баримталдаг сэрэгэй шэнжэлэгшэ—редакциин ажаглалта) үрдилдэхэ хүсэл намда байгаагүй. Энэ ороной дотоодын асуудалнуудые шэнжэлхэ һанаатай һэм. Тиимэһээ вьетнамайхидтай уулзажа хөөрэлдэхэ гэһэн байгааб.

Эртэ үглөөгүүр болоһон нэгэ уулзалга ехэ һонирхолтой юм. Сайгондохи американска туһаламжын захиргаанай хашаа соо нэгэ хүниие хүлеэжэ зогсобоб. Наһажаал вьетнам хүнэй урдаһаа энеэбхилбэб. Тэрэмни немец хэлэн дээрэ дуугаралсажа шадаха гүт гэжэ франңузаар намһаа асуугаа. Бага зэргэ шадахаб гээд харюусабаб. Немец хэлэн дээрэ хэблэгдэһэн хуушаншаг француз учебник гаргаад, иимэ нэгэ немец үгэ хайшан гээд хэлэгдэдэг бэ гэбэ.

Удангүй политика тушаа хөөрэлдэдэг болобобди. Та ямар партида хамаатайбта гэжэ асууһамни, тэрэ хүн үбэр сооһоо нэгэ хэрээһэ гаргаад:

— Энэнь улад зониие хюдаха гэһэн дайн гээшэ,— гэжэ француз хэлэн дээрэ хэлэбэ —Городой зон солдадууд болохо дурагүй. Таряашанай гэр бүлэ бүхэн гашуудал зоболондо нэрбэгдэнэ. Сайгоной зарим хүнүүд дайнай ашаар баяжажа байна,— гэхэдээ шаг шарайнь хубилба.

Нэгэ вьетнам адвокадтай хөөрэлдэһэноо мартадаггүйб. Тэрэ хүн гүрэнэй граждан албанай управленидэ ехэхэн тушаал дааадаг юм. Нэрыень тунхаглаха эрхэгүйб. Арад зониие энэ дайнай ямар ехэ хохидолдо оруулһандачь тэрэ дураа гутана. «Сүлөөрэлгын Национальна фронтые мэдэрээд, тэрээнтэй хэлсээ хэхэһээ ондоо арга манайда байхагүй,— гэжэ тэрэ мэдүүлнэ.— Юридическэ хэлэн дээрэ хэлэбэл, мүнөө НФО-гой мэдэлдэ байһан газар өөрын эрхэтэй гүрэн гээшэ. Болото байдалынь иимэл даа. Энээниие зүбөөр сэгнэһэнэй ашаар лэ амгалан байдал тогтоожо болохо юм. Хүн зон бүлтэ эб найрамдал хүсэнэ. Эндэшье эб найрамдал тогтоогдохо зэргэтэй. НФО-гой түлөөлэгшэдые бидэнтэй хэлсээ хэхыень столдо уриха зэргэтэйбди.

Шэнэ нүхэрни Урда Вьетнамда үнгэргэгдэхэ һунгалтада ехэ этигэлгүй байба. «Томо томо городуудаар лэ һунгалта үнгэргэгдэхэ юм ааб даа. Сайгон, Гуэ, Дананг мэтын хотонуудташье НФО ехэ хүсэтэй ха юм. Ороной бүхы дайдын дүрбэнэй нэгэ хуби хүрэхэгүй газарай улад зоной һунгалтада хабаадаа һаань, хайшан гээд һунгалта үнгэргэхэб?» — гэбэ.

Сайгоной гол гудамжануудһаа хажуу тээшээ шулуун дэбдихэргүй харгынууд болодог. Тэдэниие зүбшаад бишыхан гэрнүүд жэрылдэнэ. Нэгэ гудамжадань гурбан дабхар байшан бии. Тэндэ буддистнуудай һургуули оршодог. Эндэ буддистнуудай банза, уншалгаша Нхат Хань гэгшэ ажалладаг юм. Тэрэ—студентнэрэй дарга, эб найрамдалай түлөө хүдэлөөнэй хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн. Хань англи хэлээр хөөрэлдэдэг. 1962—63 онуудта Колумбиин университедтэ буддын шажан тухай асуудалаар хэдэн лекци уншаһан байха. Тэрэнэй гэртэ студентнэр суглараад, хэлэһэн үгэ бүхэниинь ехэл хомхойгоор шагнажа абадаг.

— Вьетконговецые Урда Вьетнамай таряашанһаа илгаруулхын аргагүй,— гэжэ намда Нхат Хань хөөрэбэ. —Үдэр бүхэндэ угаа олон таряашад алуулна. Тиигэбэшье үдэр бүхэндэ улам олон хүнүүд Хойто Вьетнамые талархадаг болоно жо байна.

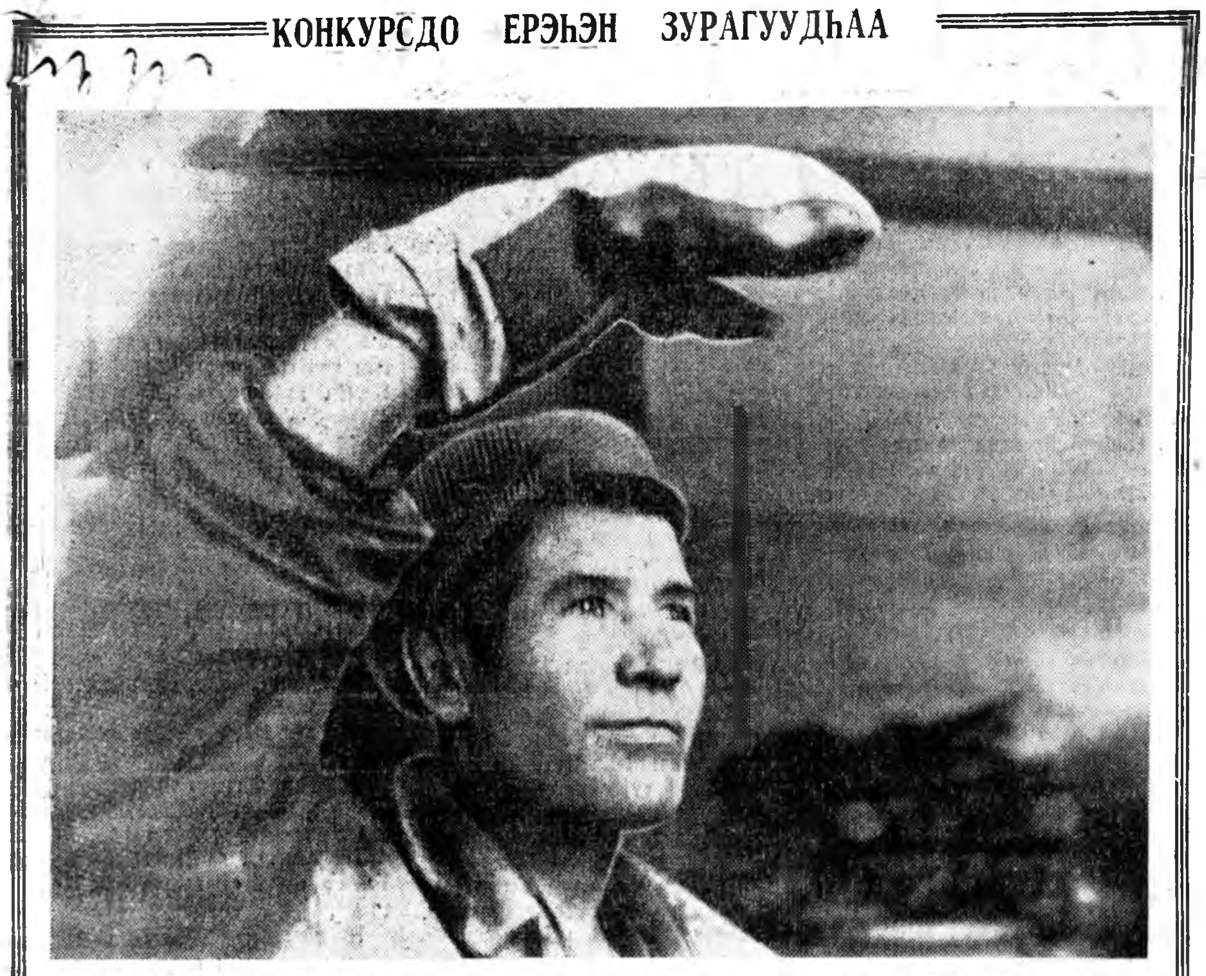
Түбхын түрүүн буудалдаа болюулха хэрэгтэй. Мүн Хойто, Урда Вьетнамые бомбодохоёо болихо, сэрэгэй ябуулгануудые зогсооха ёһотой.

— Энэ дайнда таряашадай үгыржэ байхадань, Сайгоной аралжаа наймаашад улам баяжана,— гээд тэрэ хэлэбэ. Америкынхидтэ алба хээд, оронойнгоо доройтожо байһые һамбаашалан, баяжадаг хүнүүд бии болонхой. Эдэнэр һэшхэл үнгэгүй зон гээшэ.

Нүгөө талаһаань харахада, американ солдадуудай олонхинь эрдэм багатай зон байна,— гээд Нхат Хань хэлэбэ. — Тэдэнэр вьетнамайхидые ойлгодоггүй, аяг аашаараа доромжолдог. Урда вьетнамайхид өөрынгөө ороной хариин сэрэгүүдтэ дэбһүүлжэ, доромжолуулжа байхыень харажал байна. Эдэ бүхы үзэгдэлнүүд хүн зоной сэдьхэлдэ бүхөөр хадуугдана гээшэ.

(АПН).

КОНКУРСДО ЕРЭҺЭН ЗУРАГУУДҺАА

«АЖАЛАИ УГЛӨӨГҮҮР». Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

МАНАЙ ХУРШЭНЭРТЭ

БАЯРТАЙГААР УГТАБА

Эрхүүгэй областиин Хомутовска дунда һургуулиин 10, 11-дэхи классуудые дүүргэгшэдэй олонхидынь түрэл тосхондоо үлэжэ хүдэлхэ гэһэн үүсхэл гаргаһан байна. Областиин колхоз, совхозуудта тэдэнэй үүсхэл һайшаагдан дэмжэгдэнэ. Эрхүүгэй районой «Путь Ильича» колхозой гэшүүд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд Хомутовскын һургуулиинхидые дэмжээ.

Һургуули дүүргэгшэдые түрэл колхозоорхининнь баяртайгаар хүлеэн абаа. Мүнөө жэлдэ дунда һургуули дүүргэгшэд сооһоо 25 механизатор, 10 шофер, 5 электромонтер, 3 токарь, 2 газоэлектрогагнуургшад, 2 слесарь-моторист, 1 үрэмдэгшэ, 1 автомеханик. мал ажал, огород дээрэ хүдэлхэ бусад хүнүүдые богони болзорой курсда ябуулжа бэлэдхэхэ байна гээд «Восточно-Сибирская правда» газетэ бэшэнэ.

Манай колхоздо ороһон залуу үетэнэй саашадаа дээдэ болон тусхай дунда һургуулинуудта ороходо, бүтээсэтэйгээр ажаллаха, амарха шухала эрхэ байдал олгохобди гэжэ «Путь Ильича» колхозой гэшүүд хэлэнэ.

«ЛУЖУН»—ТАЙГЫН БАЯЛИГ

Бугын өөэрые «Лужун» гү, али «сюэцзио» гэжэ хитадаар нэрлэнэ. Энэ хадаа түбэдэй медицинэдэ үргэнөөр хэрэглэгдэдэг. Түбэдэй медицинэ энээнии эреэн гүрөөһэнэй яһан, баабгайн һүлһэн болон бусадһаа үнэтэйгөөр сэгнэнэ. Бугын эбэр хари гүрэндэ худалдахада, алтанай сэнтэй гээд «Тувинская правда» газетэ бэшэнэ.

Совет эрдэмтэд түбэдэй медицинын дүй дүршэл шэнжэлхэ талаар һүүлэй жэлнүүдтэ ехэ хүдэлмэри хээ. Европын оронуудта бугын, хандагайн, соохор орын эбэр—пантокрин аргаламжын тон һайн шанартай гэжэ мэдэрэгдэа.

Манай республикада байгша сезондо бугын 150 эбэр абаха зүбшөөл үгтэнхэй. Хэдэн арбаад ангуушад тиимэ зүбшөөл абаад, агнууриа гараа. Олонхинь олзо һайнтай. Хүсэд ехэ болоһон 50 шахуу бугын эбэр абтаа. Сыстыг-Хемскэ госпромхозой ангуушад тушаан абалгын пунктда хори гаран, Кызылэй ангуушад арбэ шахуу эбэр тушааһан байна.

НҮҮРҺЭНЭЙ ШЭНЭ ХЭБТЭШЭ

Ботуобинска экспедициин геологууд Мирнэһээ табяад килиометрэй газарта шулуу нүүрһэнэй хэбтэшэ олобо. Тэндэ шулуу нүүрһэнэй горитойхон нөөсэ бии гэжэ тодорхойлоо.

Мүнөө нүүрһэнэй шэнэ хэбтэшэ ашаглаха проект зохёогдожо байна гээд «Социалистическая Якутия» газетэ бэшэнэ. Ерэдүйн уурхайн түрүүшын ээлжээн алмазна хизаарай предприяти болон барилгануудта хэдэ миллион тонно түлишэ үгэхэ байна. Энэ хадаа сангарскын нүүрһэндэ орходоо гурба дахин үнэгүй байха болоно.

Мирныи управлениин автомобильна харгын коллектив карьер хүрэтэр ябаха харгы, нүүрһэнэй склад бариха байха юм.

ҺУР ХАРБААН ДЭЭРЭ

Улаан-Үдын аймагай Ивалга тосхоной стадион дээрэ бүхы барилдаалга, һур харбалгаар «Урожай» ДСО-гой республиканска түрүү һуури ээлэлгэ һаяхан болобо. Хоёр үдэр үргэлжэлһэн энэ мүрысөөндэ Зэдын, Баргажанай, Түнхэнэй, Улаан-Үдын, Мухар-Шэбэрэй спортсменүүл хабаадалсаа.

Түрүү һуури ээлэлгын баярай нээлгын һүүлээр, мүрысөөнэй главна судья, дүрэ буляалдалгаар СССР-эй спортын мастер Валерий Зандаев барилдаашадай мүрысөөе эхилхые дурадхана. Барилдаашад болон һур харбагшадай дунда залуушуул олон байгаа. Урдань һур харбагшад ехэнхидээ үбгэд байгша һааб даа. Энэ мүрысөөндэмнай залуушуулай олоороо хабаадалсаһаниинь һайшаалтай.

Мүрысөөнэй дүнгөөр командна түрүү һуури Зэдын барилдаашадай команда эзэлһэн байна. Хоёрдохи һуурида Улаан-Үдын аймагай, гурбадахи һуурида Түнхэнэй барилдаашадай команда гараа.

Һур харбагшадай дунда энэ түхэлэй спортоор хуушанай мастернууд: Буряадай АССР-эй чемпион Д. Мункуев, Ц. Лубсанов (Дээдэ-Ивалга), мүн залуушуул хабаадалсаба. Тэдэнэр тон шадабаритай байһанаа харуулаа. Гол түлэб Хурамхаанай дунда һургуулиин һурагшад болон багшанарһаа бүридэһэн Баргажанай аймагай һур харбагшадай команда бэлэдхэл һайнтай байһанаа шалгараба. Энээндэ 1965 ондо СССР-эй мүрысөөндэ хабаадалсаһан тренер Дашинима Раднаевич Эрдынеевэй габьяа тон ехэ. Улаан-Үдын аймагай һур харбагшад хоёрдохи, Зэдын аймагайхид гурбадахи һуури эзэлһэн байна.

Өөһэд хоорондын мүрысөөндэ сагаалса харбалгаар Д. Р. Эрдынеев чемпион болоо. Тэрэнэй һурагша Виктор Гуров бай харбалгаар тудажа болохо 160 очкоһоо 116-е тудаа. Эхэнэр харбагшадай дунда шанга тэмсэл болоо. Тэндэ Баргажанай мэргэн харбагша Г. И. Эрдынеева илахал ёһоороо илаа. Удаадахи һууринень Улаан-Үдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түлөөлэгшэ Д. Аюшеева эзэлбэ.

Бүхы чемпионууд болон түрүү һуури эзэлэгшэд «Урожай» ДСО-гой республиканска соведэй Хүндэлэлэй грамотада, жетондо хүртэһэн байна. Зэдын аймагай бэрхэ барилдааша Н. Базаровта «Урожай» бүлгэмэй Улаан-Үдын райсоведэй шан барюулагдаба. Ивалгын дунда һургуулиин 10-дахи классай һурагша залуу барилдааша Валерий Мункуевта шадамар арга хэрэглэжэ бэрхээр барилдаһанайнь түлөө дурасхаалта бэлэг барюулагдаа. Зэдын аймагай эбтэй эмхитэй коллектив «Буряадай залуушуул» газетын редакциин шанда хүртөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Баргажанай аймагай түлөөлэгшэ, «Урожай» ДСО-гой түрүү һуури эзэлһэн чемпион Галина Ивановна Эрдынеева һур харбажа байна.

А. НАГАСЛАЕВ.
фотонь авторай.

Содбо

А. Жамбалдоржиев

(Романһаа хэһэг)

Арайл гэжэ хоёрдохи четвертине дүүргүүлээд, аха аргаяа гаргажа, хүлдэнь тээ һүгэдөөгүйхэн гуйжа хайжа түрэл саданарни хашана, хабшана гэжэ байжа Сымжидээ Жэбхээһэнээ абаад ерэшоо һэн. Нүхэрэйнгөө иимэ уян урин зандань абтаһан залуу эхэнэр, хэды халаглаашье һаа, дадажа, танил дүтэ болоһон һурагшадһаа яаха аргагүй хулжаха баатай болоо бэлэй. Теэд удангүй халаглахын ехээр халаглажа эхилээ һэн. Содбо гуйжа, хайжа байхадаа торгон шэнги зөөлэн, урин байһан аад, удангүй зангаа эрид хубилгажа, тоосогүй, үнгэржэ ерэхэдээ хүлеэгдээгүй шэрүүн болошобо. Теэдшье тэрэ бүри хөөрэлдэжэ, сүлөөтэй һууха сагшье олдохоёо болибо. Содбо хара үглөөгүүр гараад лэ харанхы һүни, хүхеэд ерээ һаа, хатуу харын үнэртэй бусажа, һүхэшье далайгаад байгаа һаа һэрихэгүйгөөр унташадаг һэн. Ажал юумэнь ехэ гэжэ ойлгодогшье һаа, Сымжид гансаардан уйдадаг, орон дээрээ гараад, уруугаа хараад хүдэлэнгүй удаан хэбтэшэдэг, бодожо пеэшэнээшье түлихэеэ залхуурдаг, эндэ, дэлхэйн заха мэтэ хооһон, хүйтэн Жэбхээһэндэ хаягдаад, хэндэшье хэрэггүй хэбтэнэб гэжэ һанахадаа, нюдэнэйнгөө нёлбоһо барижа шадангүй, подушкаяа бажуубалнь, уһанай гоожожо байхаар шахуу болотор норгодог һэн. Хүдөөгэй электростанцинууд юун һэм — эртэ галаа унтаргаажархиха — тиихэдэнь һүни орой ерэдэг Содбоёо хүлеэжэ, машинын галай холоһоо сонходонь туяатан, ялас гэхые ямар нэгэн зол жаргал мэтээр һахижа унтангүй хэбтэхэдээ, оёдолшон хээтэйнгээ идхалга, баалалтада орожо энэ Содбодо хадамда гараһанаа шаналжа, дурагүй аад, хуби заяагаа тэрээнтэй ниилүүлжэ, хүлисэшэгүй алдуу хэһэндээ өөрыгөө хараажал мэдэгшэ һэн. «Институтдаа түгэсхэхэшни гээшэ, тэрэшнишье баһа дипломоо абахань, ниилэгты. Үшөө юу хүлеэхэ хүмши...» — гэжэ хээтэйнь хэлэхэ. Тэнэг эл байгаа байнам даа...Шэнэһэтээ һөөргөө бусаха, тэндээ ажалдаа орохо гэхэдэнь, зам харгын баһа хаагдаа: түрэлхи хэлэнэй багша олдонхой, сүлөө һуури үгы. Юуншье һаа Шэнэһэтэдэнь энэ захын Жэбхээһэнтэй жэшээгүй бэлэй даа. Кино үдэшэ бүри гараха, залуу багшанар олон. Содбоншье конторо соогуур эрьелдээд, эртэ гэртээ ерэхэ. Хүршэ Лида Абашеевнатай танилсажа, ехэ ханилжа эхилээд һэн... Ханха зайдан гэрэйнь буланда хулганаануудай һаршаганалдахада, Сымжид дадагад гэжэ, үхибүүн шэнгеэр ханхаржархин алдагша һэн. Тэрэ багаһаа хойшо шубуу шонхор, хулганаан, баха мэтэһээ юунһээшье дороор айдаг бэлэй. Тиихэдэнь мүнөө гэрээрнь дүүрэн хулганаанууд соёролдожо байха. Тьфу, жэрхэштэй! Үбэлэй ута һүниинүүдэй зоргоор иигэжэ хэбтэхэдээ өөр тухайгаа, хуби заяанайнгаа бүдүүрһэн зүргэ тухай, Содбо тухайгаа удаан шэбшэдэгынь гайхалгүй һааб даа. Һүүлэй һүүлдэ Содбо өөрынгөө үгэдэ, урагшатайдаа, дээдэ һургуулитайдаа, сугтаа архи уудаг нүхэдтэйдөө һогтошоһон, холыш бодолгүй, гүнзэгы мэдэрэлгүй, һэбхишэг хүн гэжэ ойлгоодхиходоо саашадаа тэрээнтэй яажа ажаһуухаяа шэбшэжэ үзэхэдэнь, ямаршьеб ханха зайдан, хооһон, энэ гэртэнь адли харанхы алад лэ харагдадаг болобо. Тэрэнһээ уламжалан, үхибүүтэй болошоогүйдөө түргэн лэ һалаха, эндэһээ тэрьедэхэ гэһэн нюуса хүсэлдөө диилдэжэ, зунай дэлгэр дулаан сагые хүлеэдэг болобо... «Ямаршье бодолгогүйгөөр хадамда гараа гээшэбиб!» — гэжэ дахин дахин голхорогшо һэн. Ажабайдал, ёһотой ажабайдал иимэ байха ёһогүй гэжэ тэрэ лаб этигэдэг бэлэй.

Һамгаяа үгэдөө оруулжа, Жэбхээһэнээ асаржа шадаһандаа, эрэ байһанаа түрэл саданартаа, үетэн нүхэдтөө харуулжа, һанаагаа амарһан Содбо Сымжидэй досоо юунэйшье боложо байһые мэдэдэггүй, мэдэхэшье гэһэн онсо хүсэлгүй ябаа. Һүни оройтожо ерэхэдээ, һамганайнгаа нюдэнэй хабданги уйлаһан шэнжэтэй байхыень адаглабашье, мэдээшэгүй болоод: «Яагаадхиха һэм, яба уйлаг, дадана аабза, хаан ошохо һэм»,— гэжэ досоогоо һанаа дүүрэнгеэр шэбшэгшэ бэлэй. Хүн зоноор тааража ядадаггүй, түрэхын муушье һанаагүй, ямаршье эрхэ байдалда түргөөр дададаг Содбын Жэбхээһэндээ түрүүшын үдэрһөө эхилжэ өөрын хүн болоһон, ажал хүдэлмэридөөшье абаһаар шунан ороһон ушар хэниеешье онсо гайхуулаагүй һэн. Удангүй Содбын нютагтаа хүндэтэйшье, өөрөө шадамар бэрхэшье, үнөөхил урагшатаймни дэмбэрэл энэ боложо ябана гэжэ һанаһан бүришье гайхалгүй һааб даа... Тиигээдшье ута үбэл, харалган һалхитай хабаршье үнгэрбэ. Нэгэтэ Содбын леспромхоз ямаршьеб хэрэгээр ошоод ерэхэдэ, гэрынь суургатай байба. Хайшаашье ябаад, хэзээшье бусахадаа һамганайнгаа хара гэртэхэнээл хаан һуужа байдагта дадашаһан Содбо гайхаба. Гэртээ ороходоо, стол дээрэхэнэ тэбхэрхэн дэбтэрэй хуудаһан дээрэ бэшэһэн тэмдэг оложо, ябууд уншаад, шуу татажа хаяжархиба. «Иигэжэ ажаһууха аргам һалаа. Хүдөөдэ байжа шадахагүй хүн гээшэ хаб. камаче бү бэдэрэ. Хэзээшье ерэхэгүйб һөөргөө. Хахасая. Сымжид»,—гэһэн үгэнүүдынь ухаандань һөөл бэлээр торолдобо. «Шоглохоёо һанаа һаа ондоогоор шоглохо юм һааб даа, шүдхэр шамай.—гэжэ сухалдашаба. Тиигээд нүгөө таһалга руугаа ороходоо, сабиргай руугаа халуун түмэрөөр хайруулһан шэнги болошобо. Хайрсаг, ханзануудынь хуу урбуулаатай, унтари дэбдихэрыншье хуряагдаагүй зандаа байба. Сымжидтэй оройл ганса дахин ороһон дүрэншье юундэшьеб газарта хаяатай хэбтэбэ. Стол дээрэ табяатай фото альбомоо абажа бодолгото болонгёор ирахадань, Сымжидэй өөрынь фотокарточканууд хуу ходоро татажа абтанхай. хооһон һууринуудынь лэ сайбайлдажа байба. «Үнэхөөрөө арилба гээшэ гү?» —гэжэ үшөөл этигэжэ ядаһан зандаа тэбдэнги Содбо хооһон таһалгынгаа тэг дунда удаан байгаа һэн... Юу дутаад, яагаад тэрьелбэ гээшэб гэжэ һанаад үзэхэдөөшье, сэдьхэлээ ханаха харюу олобогүй. Сохёо бэшэ, гэдэһыень үлдэхөөгөөгүй... Мэнэ байрадаа «газигтаа» һуугаад хойноһоонь эрьюулнэхэм гээшэ гү гэжэ һанаадхихадаа, газаашаа даб гэбэ. Тиихэдэнь гэнэ боложо, урдаһаань өөрынь үеын хэдэн хүбүүд ямаршьеб хэрэгээр гэртэнь орожо ябаба. Тэдэндэ Содбо юунэй болоһые хурга хухадгүй хөөрэхэл баатай болоо һэн. Хөөрөөень шагнажа дүүргээд, баран нэгэ агшам зуура абяагүй һуубад. Эгээл энэ үедэ һанаамгай нэгэниинь Содбодо хандажа:

— Машинынгаа түлхюур алил даа. Бишни алаабхи ошоод ерэһүү. Хахадгүйгөөр хэрэг бүтэхээ болёо,—гээ һэн.

Һайса халаһан хойноо:

— Содбо, хаял даа, юу һанаатэ болообши. Хаана ошохо һэм, город хүрөөд, хээтэйндээ хэды хоноод һөөргөө ерэнэ аабза,—гэжэ хэншьеб Содбын мүр ташан хэлэбэ. Нүгөөдэнь үгыень тодожо абаад:

— Зүб хэлэнэ, бидэ шинии нүхэд ха юмбибди. Жэбхээһэнэй голой жараахай агнажа борьбо дээрээ гараһан шолмонууд ха юмбибди. Тэрэнэй хойноһоо дахажа, асархам гэжэ нэрээ гутаажа бү зобол даа, бидэш хожомоо үшөө бүдүүн зон байхабди, орхи саашань,• ерэхээл ерэхэ,—гэжэ хажууһаань оролсобо. Содбошье архиин тархидань гараха бүри, тугаар һаяхана тэбдээд, толгойгоо гунхуулаад һууһанаа огто мартажа, ээдэлдэнги хэлээр:

— Нээрээшье, бидэшни бүдүүн зон байхабди. Һэ, үшөө хүдөөдэ байжа шадахагүй гээшэб хаб гэхынь харыт. Тонилон ошог, ондоо басагад хомор болоо һэн гү,—гэжэ бардамлахажа захалаа һэн.

Сымжид хойто үдэрыншье, хоёр хоноодшье ерэбэгүй... Ерэхэл байха, заатагүй ерэхэ гэжэ досоогоо нюусаар найдадаг Содбо хүлеэһээр лэ байба. Теэд ерэхын номгүй болоод, нилээд удаан сагай үнгэрхэдэ, Содбо барагаршаг ябадаг, юунэйшье болоһые ойлгожо ядадаг, хатуу хараяа уухань даншье һаа түргэдөө һэн... Зүгөөр энэ бүхы болоһон хэрэгтэ тэрэ өөрыгөө гэмнэдэггүй, гансал Сымжидые гэмнэдэг байба. Зун болгоод совхозой хэрэгээр город ошоходоо, хээтэйндэнь зорюута оробо. Нэгэ бага аягүйрхэжэ, хараал шэрээлдэ хүртэнэ аа гүб гэжэ һанаһан, бэеэ баринги байһаниинь—юуншье болобогүй. Үнгэрхэдөө хээтэйнь Содбые харамсаараа ухаа алдажа, хадагалжа байһан хахад шэлтэй архияа табижа, аха аргаараа хүндэлөөд:

— Хүбүүн бү голхоро, тэрэ үхниешни иимэ буруу һанаатай байха юм гэжэ хаанаһаа мэдэбэ гээшэбиб. Өөрөө үбгэнһөө тэрьелжэ ерээд, үшөө намайе хараагаад арилаал. Ши намайе хадамда гара гэжэ баалаа һэнш гээл. Һэшхэлгүй золиг, шамайе ондоо хэншье абахагүй,—гэжэ байжа хараагаа һэм. —Мүнөө Эрхүү-жэрхүү һурахаяа ариланхай. Гэртэм бү оро, хүл мүрөөшье бү үзүүлэ гээ һэм...

Содбо архиень ууха хэдыншье дуратай байгааш һаа, үлөөгөөд, хүгшэнэй шашалгаһаа хашаржа, түргэхэн газаашаа гараа һэн. Тиихэдээл Сэмжидшье бусахаяа болёо гэжэ хойшолшогүй ойлгоо бэлэй.

«Яахабши даа, хүнэй үринэр һалажа, нэгэдэжэ байдаг юм гүбэ, шишье тэрэ Сымжидһээ холо үлүү эхэнэрые олоно аабзаш»,—гэһэн хээтэйнь үгэнүүд һанаандань бүхөөр хадуугдажа ябаа һэн.

Содбо удангүй үнэхөөрөөшье Сымжидэй байһан, үгыешье, хэрэгтэйеньшье ойлгохоёо болишоо һэн. Зүгөөр хааканшьеб сэдьхэлэйнгээ оёорто энэ бүхы хэрэг яашье урагшатай ябадал бэшэ гэжэ ойлгожо эхилээ бэлэй.

Содбо хуби заяагаа нэгэдүүлхэ хүниинешье оложо ядаагүй һэн: тэрэнэй яһала һэшхэлтэһэн хуушанай танилнуудһаа эхилээд, хадамда гараха болзороо үлүү ябажархиһан али олон эхэнэрнүүд Шэнэһэтэдэ, үнгэрхэдөө Жэбхээһэндэшье олдохонь хэлсээнэй бэшэ бэлэй. Теэд Содбо дээдэ һургуулигүй, юрын һаалишан гү даа, али тракторист эхэнэрые һамга абаха аал? Үгы даа, яашье болохогүй, эшхэбтэршье... Түрэл саданарынь, үетэн нүхэдынь наадалха юм бэшэ гү? Одоол мүнөө хоёрдохёо гэрлээ һаа, Сымжидһээ дутуу бэшэ, лаб лэ үлүү эхэнэрые олохо ёһотойб гэжэ тэрэ досоогоо ойлгожо ябаба. Гэбэшье тиимэ эхэнэр абаһаар олдохо хэбэргүй байба. Һүүлэй һүүлдэ юундэшьеб тэрэнэй энхаралые Лида Абашеевна татаба. Хуурайшаг зантай, үлүү үгэ хүүргүй, тэрэ мүртөө ганса бэе, хүнүүдээршье огто холбоорилдодоггүй, энэ басаган һанаандань алишье талаһаа таарахашануу болобо. Теэдшье дан юрын басаган бэшэ, парткомой секретарь ха юм... Энэ һүүлшын ушарые ойлгохо хэрэгтэй. Бэшэниинь барагтай ааб даа, байн мүлирнэ бээз гэжэ тэрэ һанаадхиходоо, ухаангүй олзуурхажа, удаан болгонгүй шиидхэхы алхам хэхэ гэжэ забдаба.

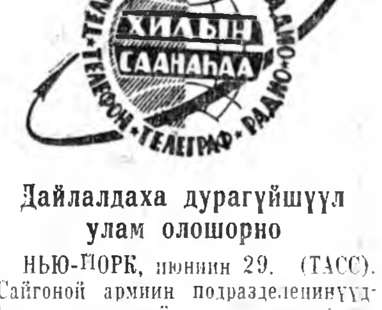
Нэгэтэ һогтуушагаар Лида Абашеевнагайда ороод, хармааһаа хахадые гаргажа, стол дээрэнь табяад, удхатайгаар эмнисэгээн байжа, уйдхар гашуудал, гансаараа ажаһууха гээшын хүндэ хүшэр тухай дурдаба. Лида гарнуудаа сээжэдээ хэрээһэлэн баряад, үгэ дуугүйгөөр урдаһаань хараад лэ һууба. Тиихэдэнь — абяагүй һуулган арсаһанай тэмдэг бэшэ гэжэ ойлгоод, шашаг үгэдөө, асарһан архидаа һогтон, бүришье урмашангяар, бүришье далдагүйгөөр зорижо ерэһэн хүсэлөө элирхэйлжэ эхилбэ. Архиинь ууһаа гол таһа арсаһан Лида үнөөхил зангаараа хүдэлэнгүй, радио шагнажа байһандал, шэг шарайдаа дэмжэһэнэйшье, болиһонойшье шэнжэ үзүүлэнгүй һуужал байба. Теэд асарһан хахадаа гансаараа шахуу ууһандаа, орожо ерэхын зориг бадарууланхайшье байһан Содбо шалтааша, һогтуудаа найрааша болоод, Лидын орон тээшэ ошожо, юумэшье дуугарангүй хубсаһаа тайлажа эхилхэдэнь, басаган шиидэнгеэр һууриһаа бодожо, үгэшье хэлэнгүй, Содбые түлхиһөөр түлхеэд, газаашань гаргажархёо һэн. Үглөөниинь тэлэрхэдээ Содбо гэмтэй янзаар тархяа ганхуулан, Лидын кабинедтэ орожо ерээд, хүлисэл гуйхадань:

— Үсэгэлдэр болоһон юумэн тухай марта, ой ухааһаа оро һэегүй зайлуул, ойлгоо гүш? — гэжэ үнэхөөрөөшье юунэйшье болоогүй янзаар үгэеэ таһалдуулан дуугараад, хөөрэлдөөмнай дүүрэбэ гэжэ мэдүүлэн, хэндэшьеб телефоноор хонходобо. Нэгэ хирэ Лидые үгэ дуугүй шарайшалан, юушьеб хүлеэжэ һуугаад, тэрэнэй үзэн ядаһан, шүбгөөр хадхажа байһандал хараса тэсэнгүй, үнөөхил зандаа, тархяа гунхуулан гаража ошохо баатай болоо һэн.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо Содбо Лидэтэй уулзахаһаа тойрогошодог, шадаал һаа нюдэ амандань торолдохогүй гэжэ оролдогшо бэлэй.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Үргэлжэлэл. Эхниинь манай газетын июниин 30-най номерто.

Дайлалдаха дурагүйшүүл улам олошорно

НЬЮ-ЙОРК, июниин 29. (ТАСС). Сайгоной армиин подразделенинүүдһээ зугадагшадай тоо угаа олон болоожо байна гэжэ «Чикаго Дейли Ньюс» газетэ мэдэрбэ. Сайгоной корреспондентын дамжуулһан мэдээнэй ёһоор, үнгэрэгшэ жэлдэ Урда Вьетнамай армиһаа 100 мянган хүн бодхуултаһан.

Байгша оной март соо Сайгоной зэбсэгтэ хүсэнүүдһээ 6600 солдат, апрель соо—5570 солдат тэрьелээ.

Сайгоной сэрэгэй засагаархид улам бүри олошоржо байгаа бодхуулталгатай тэмсэхын тула онсо хэмжээнүүдые абана. Бодхуултаһанай түлөө саазалха, байлдаанай үедэ өөрынгөө подразделениһээ тэрьелһэнэй түлөө—бүхы наһан соонь түрмэдэ хааха, ондоо горитой «гэм хэһэнэй» түлөө—табан жэлээр түрмэдэ хаахаар хараалагдана. Тиигэбэшье һаань, Урда Вьетнамай армиһаа зугадагшадай тоо улам олошоржо үргэлжэлһөөр.

СИРИИН ПРЕЗИДЕНТЫН МЭДҮҮЛГЭ

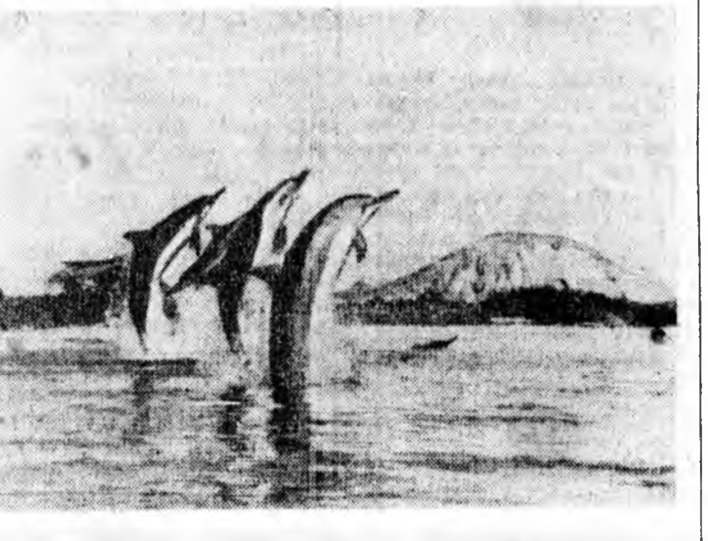
ДАМАСК. (ТАСС). Баас гэжэ партиин нютагай комитедэй Дераа хотодо эмхидхэһэн ехэ митинг дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, Сириин президент Нуреддин Атаси иигэжэ мэдүүлбэ: Сириин хүдөөгэй районуудай хүч зоной байдалай муу байһые, һургуулинуудай, медицинын эмхи зургаануудай дутуудалые, ариг сэбэрэй хангалтагүйгөөр сахигдажа байһые ороной ударидагшад мэдэнэ. Ажабайдалаа һайжаруулха зорилгоор ажалшадай эрилтэ табидагынь мүн лэ мэдээжэ гэбэ.

Араб оронуудай хоорондын асуудалнууд тушаа Сириин президент иигэжэ тэмдэглэбэ: колониализмын усадхагдаһанай һүүлээршье өөһэдынгөө нүлөөе элдэб аргаар һэргээхэ, араб оронуудай байгаалиин баялигуудые ашаглажа үргэлжэлхэ гэжэ империалис бүлэгүүд һэдэнэ. Ажабайдалаа һайжаруулха гэһэн Сириин арадай хүсэл найдабарида һаад тойбо татаха гэжэ оролдоно.

АМЕРИКАНСКА ТҮРИМХЭЙШҮҮЛЭЙ БУЗАР ААША

ХАНОЙ, июниин 29. ТАСС-ай корр. Е. Кобелев иигэжэ дамжуулба: агаарай добтолгоһоо хамгаалха дохёонууд мүнөөдэр үдэ багта дуулдаба. Американска «Ф-105» гэжэ истребительнүүд-бомбардировщигууд Ханойн оршондо үзэгдөөд, зенитнэ бууһууд нэжэгэнэжэ эхилээ. Арадай сэрэгшэд ба зэбсэглэмэл милици американска самолёдуудые траншей нүхэнүүд сооһоо буудаба. Огторгойдо һомонуудай тэһэрхэнь элеэр харагдана. Американска самолёдууд городой баруун захаар ниидэжэ, Ханойн хойто зүгтэхи Зялама гэдэгэй барилга түхеэрэлгэнүүд дээгүүр час шахуу соо добтолбо.

Американска лётчигуудай зэрлиг зашань миин орхигдоогүй. Миниин хараһаар байтар американска нэгэ сэмолет хара утаа бааюулһаар унаба. Ханойн радиогой мэнэ һаяхан мэдээсэһэнэй ёһоор, Ханойе агаарай добтолгоһоо хамгаалха частьнууд американска дүрбэн самолёдые буудажа унагаагаа. Мүн энэл үеэр американска авиаци ДРВ-гэй эгээн ехэ порт—Хайфоной оршон тойронии бүдүүлигээр бомбодоо. Даб дээрэхи мэдээнэй ёһоор, энэ хотые хамгаалагшад дайсанай гурбан самолёдые буудажа унагааба. Мүнөөдэрэй энэ зэрлиг аашаһаань харахада, ДРВ-дэ эсэргүү агаарай дайгаа улам һүжэрөөн үргэлжэлүүлхэ һанаатай байна.

Гонолулу (Гавайн аралнууд) шадархи далайн үзэсхэлэнгэй газар олон тоото аяншадай дура татадаг. Лаваһаа бүридэһэн хабсагайн хормойдохи энэ үзэсхэлэнгэй газар найман гектар талмайтай. Элдэб загаһадай, далайн амитадай байрлаха, үдэхэдэ тон аятай зохид газар юм. Саашадаа далайнууд, океануудтахи ажамидарал шэнжэлхэ институт эндэ эмхидхэхээр хараалагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үзэсхэлэнгэй газарта дельфинүүд дэбхэрэлдэн наадажа байна.

АП—АПН-эй фото.

ҮЙЛЭДБЭРИИН ЭЗЭД ҮСЭРЭЛДЭНЭ

ЛОНДОН. (ТАСС). Англиин худалдаа наймаанай флодой морягууд салин хүлһөө нэмэлгэхэ, недели соо хүдэлмэрилхэ сагаа хороолгохо гэжэ оролдон, һара хахадай туршада бүһалгаалжа байна.

Судныи эзэд забастовко таһалдуулхын тула, буулта хэхээр зүбшөөлөө үгэнэбди гэһэн байгаа. Гэбэшье судануудай эзэд морягуудай национальна профсоюзтай хэлсээ хэхэ үедөө хүдэлмэришэдэй эрилтэ хүсэд бүрин хангахаяа арсаба. Буһалгаалан бодогшодой зориг хухараагүй. Ороной хойто зүгэй хэдэн портнуудта хүдэлмэрилдэг морягууд тэмсэлээ үргэлжэлүүлхээр шиидэнхэй байһан тухайдаа олоной митингнүүд дээрэ мэдүүлбэ.

Макнамара пресс-конференци хэбэ

ВАШИНГТОН, июниин 29. (ТАСС). Вьетнамдахи зэрлиг муухай дайгаа үргэдхэлгын талаар Холбоото Штадууд хорото муухай шэнэ алхам хэбэ.

Американска далайн-сэрэгэй, агаарай-сэрэгэй 46 самолёт Хайфоной ба Ханойн оршондохи нефть хадагалдаг газарнуудые, мүн Досондохи багашаг барилгануудые энэ үглөөгүүр бомбодоо гэжэ США-гай обороны министр Макнамара пресс конференци дээрэ мэдүүлбэ.

Энэ бомбодолго хэхэ тухай шиидхэбэри президент Джонсон гаргаа юм гэжэ обороны министр мэдээсэбэ.

Американска 57 самолет унагаагдаа

ХАНОЙ, июниин 29. (ТАСС). Лаосой патриодууд энэ жэлэй түрүүшын гурба һара соо Сиенкуанг провинци дотор дайлалдаха үедөө дайсанай 317 солдадые хүлһөөнь буулгаһан, американска 57 самолёдые буудажа унагааһан байна. Иимэ тоонууд Лаосой патриотическа хүсэнүүдэй дээдэ командованиин һаяхан болоһон зүблөөн дээрэ дурдагдаа гэжэ ВИА агентство мэдээсэбэ.

Хархис ханинартаа туһална

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Баруун Германи 20 миллион маркын хэмжээтэй мүнгэн туһаламжа үзүүлхэ хэлсээ Урда Вьетнамтай баталба.

Бундесверэй генерал НАТО-гой хүтэлбэрилхы тушаал дааба

ПАРИЖ. (ТАСС). Баруун Германиин генерал Иоган-Адольф фон Кильманзег НАТО-гой Центральна Европодохи нэгэдхэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ахамад командалагша болгогдон томилогдоо гэжэ тусхайлан сөносхогдоо. Фон Кильманзегые томилһон ушар Хойто-атлантическа бүлэглэлэй нэгэдхэмэл сэрэгэй эмхиһээ гараха гэһэн Францийн шиидхэбэритэй холбоотой юм ха.

Редактор Ц. О. ОЧИРОВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Зам харгытнай һайхан байг!» гэһэн түрүү бэшэг. РСФСР-эй хүдөө ажахын түрүүшүүлые СССР-эй орден, медальнуудаар шагнаһан тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ. ТАСС-ай материалнууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Бүридхэн абадаг газар гү, али предприятиин штаб гү?» гэһэн В. Аврамовагай статья. «Найдамтай түлгүүри» гэһэн А. Румянцевай корреспонденци.

Гурбадахи хуудаһанда: Хилын саанаһаа мэдээсэл.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Нютаг нютагай һонин. Соносхолнууд.

САГАЙ УЛАРИЛ

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэһэнэй ёһоор мүнөөдэр республика доторнай үүлэтэйшэг байха. Ахын, Түнхэнэй аймагуудта ойр зуурын бороо орохо. Зарим нютагуудта аадарлаха. Баруун тээһээ һулаханаар һалхилха. Байгал шадар, Баунта, Хойто-Байгал нютагуудта 18—23, бэшэ аймагуудта 25—30 градус халуун байхаар хүлеэгдэнэ.

Манай адрес, телефонууд:

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—27-37, отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, промышленный—48-69, 33-61.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной жизни—40-49, идеологический—24-74, 60-21, советского строительства и быта—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 38-30, информации—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н04507. Зак. № 506.